

ТРАВЕНЬ Ч. 5 МАУ, 1974

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXXI. ТРАВЕНЬ Ч. 5

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за винятком серпня
Редакторка — Уляна Любович

Редакційна Колегія:

Марія Барагура, Марта Бачинська,
Лідія Бурачинська, Любов Волинець,
Наталія Ішук, Світлана Луцька, Хри-
стина Навроцька, Олександра Різник,
Марта Тарнавська. „Нашим малютам“
редагує Г. Черінь. Розвага, забава —
ред. В. Андрушків. Мовна редакція —
Наталія Лівницька-Холодиди.

Адреса Редакції:

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Адреса Адміністрації:
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗСА і Канаді \$7.00
Піврічна передплата \$4.00
Річна передплата в Англії 2½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 5 а. д.
Річна передплата у Франції .. 20 фр.
Річна передплата в Німеччині 15 н. м.
Річна передплата в Бельгії 250 б. фр.
Поодинокое число 80 центів

Календарець СУА

- 5 травня — Збірка під церквою на
Суспільну опіку — 64 Відділ
СУА в Нью Йорку
- 11 травня — Ширші сходи і Свяче-
не — 82 Відд. СУА в Нью Йорку
- 18 травня — Свято Матері — 1 Відділ
СУА в Нью Йорку
- 19 травня — Дитяча забава — 86 Від-
діл СУА, Ньюарк
- 19 травня — Тридцятьліття „Нашого
Життя“, жива газета — Управа
Окр. Ради в Ньюарку
- 25 травня — Товариська зустріч чле-
нок Відділу — 64 Відділ СУА
в Нью Йорку
- 2 червня — Зустріч у вишневому са-
дочку — 92 Відд. СУА, Менвіл
- 8 червня — Ширші сходи з допо-
віддю „Мода“ — 1 Відділ СУА
в Нью Йорку
- 15 червня — Організаційні сходи
— 64 Відділ СУА в Нью Йорку

На обгортці:

Михайло Черешньовський: „Мадонна“ — дерево, 1959 р., висота 26 інчів
M. Czereszniowskyj: „Madonna“ — wood, 1959, 26 inches high

OUR LIFE

VOL. XXXI MAY No. 5

Published by

Ukrainian National Women's League
of America, Inc.

Monthly publication except August

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Editor: Ulana Liubovych
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States
of America \$7.00 per year, half year
\$4.00. Subscription in Canada \$7.00
per year, half year \$4.00. Subscrip-
tion in England 2½ pound sterling
per year. Subscription in Australia
5 Austr. dollars per year. Subscrip-
tion in France 20 fr. per year.

Second Class Postage, Paid at
Philadelphia, Pa.

Single Copy 80 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

„Library & Book Supply“
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovich
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2, France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 5, Rumfordstr. 21

On the Front Page:

Михайло Черешньовський: „Мадонна“ — дерево, 1959 р., висота 26 інчів
M. Czereszniowskyj: „Madonna“ — wood, 1959, 26 inches high

З М І С Т :

	стор.
Зоя Когут: *	1
Травень — місяць Мадонни-матері	1
У. Л.: Олені Лотоцькій у вісім- десятиліття	2
Л. Волинець: Анна Ярославна	3
І. Савицька: Бабуня з Лондону	7
Наша обкладинка	7
Іван В-к: Три мами	8
С. Луцька: Калейдоскоп жіночого життя	10
Тільки між нами і телефоном:	
Л. Калинович: Чи корисні є покази писання писанок	11
Наше листування. Наші граду- антки. Усміхнися. Що читати?	12
Наші Світлички. .О. Климишин: Казка в житті дитини. Л. Ли- пецька: Лист матері. Х. Козак: Думки матері про дитячу світличку	13
Вісті з Централі	14
Хроніка Округ: Окр. Нью Джерзі	16
СФУЖО: Міжнародна Рада М.М.М. Український Жіночий Союз. Тижень СФУЖО в Аргенти- ні. Вісті.	23

Our Life:

Thoughts on Mother's Day Clay Pysanky, M. Rohow- sky: I Remember Mama	25
Наше харчування: Л. Гриців: Дріжджеве печиво	28
Замість квітів	28, 31
Нашим малютам	29
Посмертна згадка	31
Що думаєте про „Наше Життя“?	32
Посмертні згадки	3 ст. обкл.
Річні Збори	4 ст. обкл.

Календарець СУА

- 30 червня — Поїздка до Гантеру з
родинами — 92 Відділ, Менвіл
- 21 вересня — Доповідь: „Життя і
творчість М. Грушевського“ —
1 Відділ СУА, Нью Йорк
- 5 жовтня — 10-ліття Відділу — 82
Відділ у Нью Йорку
- 6 жовтня — Вишвана дитяча заба-
ва з ляльковим театром „Біло-
сніжка“ — 28 Відділ, Ньюарк
- 12 жовтня — „25-ліття подружнього
життя членок“ — 1 Відділ СУА,
Нью Йорк
- 19 жовтня — 10-ліття Відділу — 83
Відділ СУА в Нью Йорку
- 27 жовтня — „День Союзанки“ —
Окружна Рада Нью Джерзі
- 17 листопада — Китайська льотерія —
28 Відділ СУА, Ньюарк

ЗОЯ КОГУТ

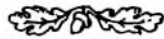
М. Черешньовському присвячую

В куті переді мною — Матір Божа,
Рукою майстра різблена чутливо.
Така струнка, і ніжна, і погожа,
Стоїть переді мною — наче диво!

Без викреслених контурів обличчя,
Лиш смутком всесвіту похилено-обвита...
І бачу в ній любов і смуток вічний,
Всіх скорбних матерів цілого світу...

Стоїть різьба — лиш кілька ніжних ліній,
Рукою створених, але в душі відчутих.
Немов молитва із надій і тіней,
Мистця молитва, в дерево закута.

„Спрацьовані руки“, знімок матері д-ра Максимонька, виконаний Олександром Пежанським, нагороджений на виставці У-Фото в Н. Й., у 1970 р.

ТРАВЕНЬ — МІСЯЦЬ МАДОННИ-МАТЕРІ

Місяць травень, як прийнялося, це місяць матері, Мадонни.

Як і в попередньому числі, до однієї теми містимо дві новелі-оповідання. Бувальщина — оповідання безпосереднє, в якому автор був, мабуть, співучасником того, про що розказує. Це діялось у трудних обставинах довоєнної Польщі, яка обмежувала можливості праці й освіти українцям, та старалася їх денационалізувати. Сьогодні вже й самі поляки, аналізуючи свою тодішню політику, свідомі того, що діяли на свою шкоду, а інколи їхня політика, навпаки викликала, як реакцію, зріст свідомости. А жінки-матері були якраз тими, хто у виборі поміж матеріальною користю і захованням ідентичности, якби це ми сьогодні назвали, вибирали традицію, любов до рідного. Скільки ж їхнього труду треба було, скільки любови, самовідречення. І тому містимо це оповідання з давніх часів, щоб не забути, як воно бувало, щоб віддати їм свою шану.

Друга новела „Бабуня з Лондону“ — це вже наші часи, наш побут, наша теперішня правда, змалювана погідно „з прижмуреним оком“. Як бачите, ми придержуємося того, про що говорили — пам'ятати про те, що було, і жити сьогоднішнім.

Пам'ять про те, що було, віддзеркалює стаття про Анну Ярославну, дочку Ярослава Мудрого. Авторка статті Любов Волинець, одна з тих, хто підготовлює біографічний словник українських жінок, який ладиться видати Союз Українок Америки. В своїх пошуках натрапляють співробітниці на цікаві матеріали. З портретів гляне на нас дочка Ярослава Мудрого, мати французьких королів. Побачите постать, що свідчить про високий культурний рівень тодішнього нашого пануючого роду, що мав вплив на життя, культуру й політику усїєї Європи.

Просимо звернути увагу на наш запитник — „Що думаєте про «Наше Життя»?“. Нам дуже залежить на тому, щоб дістати відповіді читачок, так щоб можна було їх опрацювати ще перед Конвенцією США. На питання можна відповісти на самій сторінці, відтати її й переслати до Редакції, а можна теж зробити відбитку на „зірakis“ і на ній свої думки висловити. Просимо дуже нам у цьому допомогти і можливо скоро свої думки нам переслати.

ОЛЕНІ ЛОТОЦЬКІЙ У ВІСІМДЕСЯТ ЛІТТЯ

23 травня біжучого року Олені Лотоцькій кінчається 80 літ життя. Життя, треба сказати, виповненого діяльністю, чином, такого, що його девізою було не тільки пасивне існування, а прямування до намічених, вибраних цілей.

У своїй статті п. н. „Спасибі!“, яку можемо знайти у ч. 11 „Нашого Життя“ з 1965 р. Олена Лотоцька писала про те, що саме було спонукую до неї стати до громадської праці. Читаємо там:

„Мене притягнула до громадської праці охота служити своєму народові. Живучи поза межами Батьківщини я відчула, що моє завдання лежить у праці з її людьми. А що найбільше уваги й підтримки потребувало моє діло, то й це піддало мені гадку заснування самостійної організації“

І дійсно в історії СВА її ім'я псвертається впродовж усіх 50-ти років існування цієї організації. Вона була у першій, вибраній у 1925 році Управі секретаркою, а від 1931-1934 р. перший раз головою СВА. Це перші пости, які вона займає. Тут не хочемо писати історії її діяльності, вичисляти усі статі, овища, які займала, праці, яку виконувала. Хочемо кинути блиск світла на її силуетку, зблизити її до нас із того закутка, де тепер, далі вже від Централі СВА, проживає.

Передусім вдаряє, як характеристична її риса, потреба і вміння нав'язування контакту з людьми, з членами організації, а теж з громадянством, спільнотою.

Цю легкість у нав'язуванні контакту, я ствердила при першій зустрічі з Оленою Лотоцькою, коли декілька років тому приїхала до Америки й довелося мені вперше бути у Філядельфії в домі СВА. Уже після кількох хвилин розмови мені видавалося, що це хтось добре знайомий, приязний, а при тому зацікавлений моєю, незнаною їй досі, особою. Кожна наступна зустріч це підтверджувала.

Був це час коли дільниця, де положений дім СВА не була, як тепер, небезпечною частиною мі-

ста, де вечір замикає усіх дома. Тоді була це гарна, у зелені із виплеканими травниками частина міста. Її мешканці залюбки проходили, зустрічалися, гуторили. На галяку доми СВА серед дбайливо вдержаних кущів азалії сиділи мешканці цього дому, а серед них пані Олена. До неї радо заходив той чи інший прохожий на те, щоб перекинутися словом з тодішньою головою СВА, яка мала завжди щось цікаве, дотепне, іноді й гостре сказати. У тій неформальній гутірці, можливо, не раз і вирішувалися справи організації чи якісь з нею пов'язані подробиці. Такою ж затишною ссбі пані Олену.

Не так давно, будучи у зв'язку із верстанням „Нашого Життя“ у Філядельфії, застала я там її знову. Вона приїхала, щоб вивчити деякі справи зв'язані із музейною збіркою СВА та спробою порозумітися із теперішніми керівниками Інституту Америки. Вона бо була однією з тих, хто переговорював із бл. п. Володимиром Джуссом, фундатором Інституту, якому справа етнографічної збірки та пам'ятки народного мистецтва була така сама дорога, як і пані Олені.

Хоч тепер була вона заклопотана та зажурена, а при тому після хвороби не дуже то сильна, то задержала даліше той самий погодний спосіб буття та відношення до оточення. А справа музейної збірки була однією з тих, які були особливо їй близькі. Уже у 1926 році саме вона була однією з тих, що влаштовували виставку народного мистецтва у готелі „Астор“ в Нью Йорку. При тому, як розказують, вложила багато особистого труду над самою підготовкою експонатів, їх чищенням, гладженням, приготуванням. А це ж, можна сказати, було зав'язком пізнішої етнографічної збірки, яка спрваджена з краю появилася в Українському Павільйоні на Виставі в Шикаго у 1933 році.

Про її потребу й уміння контакту з людьми, з членами організації, можуть сказати її репортажі з об'їздки-відвідин Відділів

СВА. Про те говорять її звідомлення п. н. „З дороги“, які містила всна у „Нашому Житті“ у 1952 році. З них видно, що те, що для інших було б важливим, але і важким обов'язком, вона виконувала легко, з зацікавленням. Ці віддалі і зустрічі, як видно із списків, були для неї приємністю.

У всіх акціях СВА бачимо її руку — у протестах проти терору в Польщі, у допомозі політв'язням чи лічницям, а потім виселеним, аж до суспільної спіки уже тут на місці. Активною була теж у зв'язках позаорганізаційних, про що гсворить її поїздка на З'їзд Жіночої Ради до Гельсінґок у 1954 р. про що теж пише вона у „Нашому Житті“ ч. 7 з 1954 р.

Псвертаючись з конгресу відвідала в Європі осередки осідку українців при тому не забуваючи домів для старших, сенаторій, таборів молоді, садків, тощо. Нам, Редакції „Нашого Життя“ годиться передусім підкреслити її відношення до редакційної та журналістичної служби. Вона була ініціатором сторінки СВА в Америці, але — що для нас важче — ініціатором видавання журналу „Наше Життя“ і деякий час редактором нашого журналу.

У цій, уродинової згадці всього не згадати. Треба б видати її біографію, а ще краще було б, коли б написала всна свої спомини, які були б з кожного погляду цікавим причинком до історії, не тільки СВА, але теж наших поселенців у Америці, їхнього відношення до потреб краю, батьківщини і багато дечого ще.

Закінчимо словами із цитованої вище статті Олени Лотоцької п. н. „Спасибі!“:

„Пам'ятаймо завжди, що ми зорганізовані для цілей і потреб України, що ми Союзняки є на дсбровільній службі Україні!“

А парафразуючи дещо закінчення цієї статті скажемо пані Олені:

„Господь Бсг і Пречиста Мати хай мають Вас, Пані Олено, у своїй опіці і благословлять на дальшу дорогу успішної праці в СВА!“

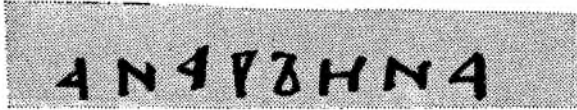
У. Л.

АННА ЯРОСЛАВНА

Герб Анни Ярославни. Оригінал у Національній бібліотечі в Парижі. Французькі геральдики твердять, що на ньому зображення Золотих Воріт у Києві.

Anna Yaroslavna's coat of arms. Its original is now housed in Bibliothèque National. French heraldists have maintained that the open gate depicts the Golden Gate in Kiev.

Підпис Анни Ярославни

Бувають постаті, яких поодинокі життєві моменти межують з казкою. Це головне відноситься до історичних постатей з далекої давнини, про яких маємо скупі відомості, зате впродовж століть створено багато легенд та переказів про них, побудованих не лиш на фактах, але часто на здогадах. І хоч легенди бувають знищені науковцями, вони все ж таки не втрачають свого чару, кольориту, не перестають зворушувати.

Анна Ярославна, яка народилася приблизно коло 1024 року, дочка Ярослава Мудрого, а згодом королева Франції, напевно для французів видавалася князівною з казки, яка приїхала до них з царства з-за семи гір та з-за семи рік, зачарувала їхнього короля та й вельмож своєю красою та розумом.

Київська держава часів Ярослава Мудрого була просторою, могутньою і висококультурною державою. Місто Київ блискіло від золотих бань, монахи при монастирях переписували книги для свого князя, який читав їх і вдень і вночі та складав у першій бібліотеці при соборі Святої Софії. На Подолі на вісьмох торгах кишіло від натовпу людей, які приходили оглядати то-

Гравюра Анни Ярославни зроблена славним гравером Жаком де Бі в 17-му стол.

An engraving of Anna Yaroslavna by Jacques de Bie of the 17th Century.

вари чужинецьких купців, що приїжджали до Києва зі Сходу і Заходу. Ця міжнародність купців давала змогу князеві й княжичам вивчати чужинецькі мови.

При княжому дворі правдоподібно жив і творив свої пісні поет Бсян про якого знаємо лиш із згадок у „Слові о полку Ігореві“ де його названо „віщим“, „солозієм старого времени“, „Велесовим внуком“ Він же напевно творив пісні, в яких прославляв князя Ярослава та його мудрість, героїстство княжичів, красу князівен Єлисавети Анни й Анастасії.

За Ярослава Мудрого вперше став митрополитом українець — мсних Іларіон, який мав великий вплив не лиш на князя, але й на його дітей, і княжна Анна мала з

Родина Ярослава Мудрого. Фреска з 11-го століття в соборі Св. Софії в Києві.
Family portrait of Prince Yaroslav the Wise. Fresco of the 11th Century in Saint Sophia in Kiev

ним не одну розмову перед своїм виїздом до Франції.

В такій атмосфері росла і вчилася Анна Ярославна, тож не диво, що виросла вона на висококультурну, розумну, а при тім і надзвичайно гарну князівну.

У своїй проповіді „Слово о законі і благодаті“ Іларіон, прославляючи князів та Київську державу, сказав:

„... бо не в бідній і не в невідомій землі вони панували, але в українській, яка відома та про яку чути на всіх кінцях землі“.

І справді по всіх кінцях Європи говорили про Київську Русь та про рід Ярослава Мудрого, якщо король французький Генріх I скоро після повдіння післав посольство до Києва, яке складалося з трьох єпископів та численних вельмож, просити руки князівни Анни. Посольство прибуло до Києва в 1048 або 1049 р. і було зачароване містом. Французькі історики, описуючи сватання Генріха, писали про Україну таке:

„Край цей більш об'єднаний, більш щасливий, більш могутній, більш значний, більш культурний, ніж Франція“.

Сватання було вдалим. Посли повернулися до Франції з княж-

ною Анною, з її великим посагом та з багатими дарунками. Існують дві дати шлюбу Генріха з Анною. Одні дослідники твердять, що шлюб відбувся 14 травня 1049 року. Інші доказують, що з огляду на смерть княгині Інгегерди, матері Анни, в 1050 році, княжна виїхала з Києва аж по смерті матері, і шлюб з Генріхом та разом з тим коронація Анни відбулися шойно 14 травня 1051 року в катедрі в Реймсі. В зв'язку з коронацією Анни постала легенда про те, що Анна привезла зі собою слов'янське Євангеліє, на яке присягала під час коронації і яке подарувала катедрі в Реймс. Згодом усі французькі королі присягали на це

Євангеліє. Фактом є, що французькі королі присягали на Євангеліє під час своєї коронації і найкращим доказом цього є золота медаль, яка була вибита з нагоди коронації (ще за життя Генріха I) малолітнього Филипа, сина Генріха й Анни. На медалі зображено вісімлітнього Филипа навколішках з рукою на Євангелії, яку тримає єпископ. Але найновіші наукові дослідження доводять, що Реймське Євангеліє не могло бути привезене Анною.

Підружжя Генріха й Анни мало трьох синів і одну дочку. Филип, найстарший син, як подають французькі історики, був названий в честь Филипа Македонського. У Франції до 16-17 століття вважали, що й сам Ярослав Мудрий походив від Филипа Македонського. Другий син Роберт та дочка померли в молодості. Наймолодший син Гуго став могутнім графом.

Король Генріх I помер 1060 року, залишаючи Анну з малими дітьми, а малолітній престолонаслідник Филип став управителем держави під регентством графа Балдуїна. Після смерті Генріха Анна поселилась у королівському замку в місті Санлі. Коли Анна чекала народження першого сина, обцяла збудувати в цьому місті церкву та монастир св. Вікентія, що й зробила. Церква та монастир стоять в Санлі по сьогодні. Анна надзвичайно любила Санлі головну за прекрасні ліси, в яких французькі вельможі провадили лиси. Може, санліські ліси нагадували Анні ліси за Києвом, які теж служили ловам і коло яких київські князі будували свої літні резиденції. Сьогодні в королівській палаті в

Анна Ярославна на ловах. — Гравюра на лінолеумі Г. В. Якутовича.

Санлі міститься один із найстарших музеїв ловецтва.

У королівській палаті в Санлі часто відбувалися гостини для французьких вельмож. Сюди приїздив Раул III граф Крпі де Вальвуа де Вексін. Він уважався нащадком Карла Великого і був одним із наймогутніших графів. Перша жінка графа Раула померла, а другу Елеонору граф підозрівав у невірності і відслав геть зі свого двору. Часто перебуваючи на ло-

всіх зачарувати, що ніхто не зважився проти неї виступати. Цього була свідомо жінка Раула Елєнсра, яка Папі Олександрєві казала, що до Анни „немає подібної на світі“.

Граф Раул помер 1074 року і смерть його була тяжким ударом для Анни. Скоро після його смерті мабуть померла й Анна, хоч точ ого року не знаємо.

Продовж свого життя Анна була в добрих взаєминах зі сином коро-

Старовинний російський килим-гобелен, що змальовує приїзд Анни Ярославни до Парижу.

A gobelin tapestry which depicts the arrival of Anna Yaroslavna in Paris.

вах в санліських лісах та бенкетуючи в королівській палаті, Раул захспився красою та розумом молодій вдови-королеви і одного разу під час прсходу А. ни в лісі захспив її як „звичайну пастушку“ та повіз до своєї палати. Там змусив одного із залєжаних священників повінчати їх. Шей крок викликав вслике обурення. Папа Олександр II, до якого поїхала жалуватися жінка Раула Елеонора, видав папську булу, яка анулювала шлюб Анни з Раулом. Але закохана пара не розходилася і згодом усі до цього привикли та й помирилися з фактом. Анна так зуміла

лем і навіть брала участь у володінні, на що доказують документи з її підписом „Анна королева“ і „Анна мати короля Филипа“. Із 113 документів виданих Генріхом I та Филипом I на 17 з них маємо підпис Анни або Агнеси, ім'я, яке Анна прибрала, коли перейшла на латинський обряд).

Дсвший час було невідомо, де Анна була похована. Щойно в 17 столітті академік Менестрієр на засіданні французької Академії дав доклад про могилу Анни, яку він знайшов близько Парижа в манастирі Вілієй. На гробі, як твердив Менестрієр, була плита з виграві-

Портрет Анни Ярославни — малюнок на склі роботи мистця Ярослави Музики з 1960-тих років.

Painting of Anna Yaroslavna on glass by Yaroslava Muzyka. Created in 1960's.

руваним портретом Анни і написом. Чи існує ця плита — невідомо, можливо, що була знищена під час революції, як багато інших історичних пам'яток.

Французькі історики присвятили чимало праць Анні Ярославні, а французький королівський рід був завжди свідомий слов'янського походження своєї королеви Анни.

Венецька гравюра Анни Ярославни з кінця 18-го століття

Venitian engraving dating to the end of 18th Century

Статуя Анни Ярославни, яка стоїть при вході до монастиря св. Вінкентія в Сенлі

Statue of Anna Yaroslavna at the entrance to the Monastery of St. Vincent in Senlis.

Найкращим прикладом цього може бути коротка історія, яка трапилася 19 століття в Києві. На коронацію російського царя Олександра III поїхав граф Монпансьє, син останнього французького короля Люї-Філіпа. В псворотній дорозі він приїхав до Києва і зайшов до собору Святої Софії, щоб помолитися на гробі князя Ярослава Мудрого, дочка якого Анна, як казав сам граф, була жінкою французького короля Генріха I, матір'ю Філіпа I і прародичкою французьких королівських династій, до яких і належав сам граф Монпансьє.

У місцестві існує кілька зображень Анни Ярославни, про які годиться згадати. Перше і найстарше портретне зображення — це ктиторська фреска в соборі Святої Софії в Києві, на якій було представлено цілу родину Ярослава Мудрого. Фреска була мальована між 1037 і 1045 роком. Котра по-

стать жіноча є саме Анна — точно не знаємо, бо одні науковці твердять, що це перша постать, а інші, що це друга. Досліди над ктиторською фрескою ведуться до сьогодні і може згодом будемо мати точніші відомості. Фреска дуже знищена, бо переходила через різні реставрації, але можна відрізнити риси обличчя як теж одяг князівен. Перша постать у білому одягу прикрашений каймою. На плечі накинутий плащ червоної краски. Друга постать має на собі одяг червоного кольору, покритий орнаментом та внизу прикрашений каймою, зверху накинутий плащ-корзно, обшитий вузькою каймою. На головах обидві постаті мають білі пов'язки, в руках свічки.

Другий портрет Анни маємо і в фресках монастиря св. Вінкентія в Сенлі. На портреті було написано „Анна Словянська, друга жінка короля Генріха I“ Не маємо точної дати, коли цей портрет був зроблений, зате в 17 столітті копію з цього портрету зробив славний гравер Жак де Бі для книжки „Історія Франції“ написаній Мезераем. До цього портрету історик Мезерай додав ще кілька рядків від себе, в яких сказав таке:

„Анна, завдяки прихильному їй небу, дала Франції князів: але лихо, до якого спричинився її другий чоловік, примусило Анну відіхати й померти там, де народилася“.

Деякі французькі історики вважали, що Анна померла в Києві, але цей погляд показався пізніше помилковим.

Ще один портрет Анни це венецька гравюра з кінця 18 і початку 19 століття. Цей портрет напевно копія з якогось старшого зображення (на це вказує корона з XI століття), але відновленого, бо зачіска Анни на портреті часів Людвига XIII. Під портретом рисунок, довкруги якого по-італійськи написано: „Оплакую його смерть і мое життя“ На рисунку бачимо горлицю, яка сидить перед зів'ялим деревом а за нею куц делей. В своїй статті про Анну I. Боршак пояснював рисунок так: „Горлиця — це старий, улюблений в наших думках і піснях символ горя і смутку, що дуже підходить до положення молодої вдови — королеви,

відповідає її думам і почуванням“ Нижче рисунку є ще напис російською мовою: „Анна Ярославна, королева Франції, народилася в Києві, померла недалеко Парижу“ Цей напис російською мовою вказує, що хтось із росіян, живучи за границею, замовив копію цього портрета і додав напис.

У журналі „Жінка“ з 1936 року (ч. 15-16) при статті про Анну Ярославну була поміщена знімка російського гобелена, який змальовує приїзд Анни до Парижу. Тому, що не було подано у статті, звідки взято цю фотографію, можемо тільки здогадуватися, що гобелен цей був зроблений правдоподібно в 18 столітті, а може й пізніше, а за зразок служила книжкова французька мініатюра з 15 століття, яка можливо ілюструвала котрусь із історій Франції.

При церкві св. Вінкентія, яку збудувала Анна, стоїть її статуя, зроблена мабуть в 19 столітті. На її естазі написано: „Анна з Русі, королева Франції“ Цю статую можна ще бачити сьогодні при вході до монастиря.

Одним із дуже цікавих сучасних портретів Анни є малюнок на склі Ярослави Музики, який був намальований між 1966-68 роками. На портреті бачимо головні елементи з життя Анни. В руці вона тримає легендарне Євангелія, з боку є підпис Анни такий, який знаходимо на французьких державних документах.

Література:

1. Боршак, Ілько: „Анна Ярославна — королева Франції“. В журналі „Стара Україна“, 1925, ч. 6, ст. 99—104.
2. „Къ портрету Анны Ярославны“. В журналі „Київська Старина“, 1888, ч. 7, ст. 555—560.
3. Тимирязев, В.: „Французкая королева — Анна Ярославна“. В журналі „Исторический вестник“ 1894, январь, ст. 198—209.
4. Ляшинська, Стефа: „Українка на французькому престолі“. В журналі „Жінка“, 1936, ч. 15-16, ст. 7—8.
5. Кресальний, М.: „Софійський заповідник“. Київ, 1960.

При зміні адреси не забудьте подати коду Вашої околиці (зп-код). Це конечно для висилки журналу.

БАБУНЯ З ЛОНДОНУ

Містимо сьогодні новельку Іванни Савицької п. наг. „Бабуня з Лондону“, яка входить у збірку її творів, що саме друкується у В-ві „Червона Калина“ під заголовком „З пташиного лету“. Обкладинку проектує Б. Божемський, мовний редактор В. Давиденко. Збірка складається з трьох груп творів: „Образки сучасного“, „Дружні усмішки“ та „Репортажі“. Деякі друкувалися на сторінках нашої преси, в тому жез у „Нашому Житті“. Сама авторка у вступному слові каже: „Горстка малюнків-шкіців, скоплених у проміжку десятка років — це документи часу, віддзеркалення днів, відбитки сучасного, зафіксовані »Камерою« згорн, гей би з пташиного лету“.

„Бабуня з Лондону“ якраз відповідає цій характеристиці, а темою підходить до травня, місяця матері, то ж і бабуні.

**

У листі, що прийшов летунською поштою, була коротка записка: „Мій літак лінії Люфтганза приземлиться цієї суботи о дванадцятій тридцять вполудне. Чекайте на летовищі. Цілую сердешно. Бабуня“.

В сім'ї Свершуків — радість і втіха, сплетені з біганиною, метушнею, заколотом. Оце вперше за стільки років Богданова мати, Вірина свекруха, Петрусєва й Лєсина бабуня приїде до них у гості з далекого, мрячного Лондону.

Діти бігають, тішаться, гомонять. Нарешті й у них буде своя, справжня бабуня, як у казках. Ласкава, щедра, добряча.

Петрусь уявляє бабуню з білим, у вузлик, волоссям, в окулярах на кінчику носа, що ледве сидять на ньому блискучим, прозорим метеликом.

Лєсина бабуня не така. В неї паличка з круглою ручкою, тремтли-

ві руки, великі капці й повна торба книжок, страшних і смішних, яких в Америці немає.

Діти готуються їхати на лєтєвище, зустрічати бабуню. Богдан метнувся до сусідів за кріслом. У мамі ревматизм і гострі позначки артриту (про це в листах не писалося), отже кріселко на коліщатах може стати в пригоді.

Всі готові, схвильовані, їдуть. Літак присів. Вузькими східцями ступають униз пасажири.

Богдан розкладає крісло, чекає, роздивляється. Аж тут прямио на нього націлюється фотокамерою пані, висока і струнка, в модних штанах і светеруку, із спортовим плащем на руці. Обличчя майже не видно, воно за скельцями чорних, великих окулярів. Вітер розсипає кучері, пані сміється:

— Богданє, діти, це я! Ну, що? Не впізнали бабуні?

Богдан блискавично склав крісло й кинувся обіймати маму. Петрусь посумнів, Лєся все ще розглядалась за бабунєю, та не такою, як ця, а за іншою, сивою, справжньою. А Віра сміялась, кажучи:

— От, Лондон, славне-преславне місто! Бодай воно на камені родилося...

Тієї суботи бавились інженери. Свершुки готувались на вечірку. Віра чепурилась, а діти чекали на казки, страшні й смішні, цікаві казки з Лондону.

Бабуня, виспавшись і відпочивши, метнула до кухні за залізком.

— У мене, Вірочко, дві сукні. Одна квітєста, а друга яскраво-зелєна. А як у вас? З рукавами чи без? Бо в нас, у Лондоні — плечі голі...

Того вечора бабуня збирала компліменти, бавилась, сміялась, танцювала.

А казку про дівчинку-Попелюшку розказувала дітям Орєся, студентка калєджу...

„Мадонна“ — дерев'яна скульптура мистця Михайла Черешньовського та присвячена йому ж поезія Зої Когут, повинні б спонукати до окремої статті про жінок у його творчості. Тут можемо тільки згадати про деякі з них та кількома штрихами представити його особу.

Треба підкреслити особливе трактування жіночих постатей у творчості Черешньовського, яке саме в його Мадоннах знаходить свій найбільш яскравий вияв. Мадонна — частий об'єкт його скульптур у різних оформленнях — від майже реалістичних аж до такого, як на нашій сьогоднішній обкладинці.

Годиться тут пригадати, що це він створив проєкт пам'ятника Лєсі Українки, який з ініціативи Союзу Українок поставили в Клівленді. Тепер на його станку два великі твори — скульптури цієї ж поетки: для Торонта, де вже цього літа мають серед великого репрезентативного парку поставити її постать а друга — це скульптура для „Союзівки“. Над ними він тепер працює.

У пам'яті залишився незабутній бюст Лєсі Українки, який чарував нас повним духовою краси надхненним обличчям на одній із виставок в Об'єднанні Мистців у Нью Йорку. Заки ми оглянулися, „пірвав“ цю скульптуру один громадянин аж до Вінніпегу та ще й, як кажуть, за обурливо низьку ціну. Коли висловили свій погляд на ту ціну, маєстро вияснив, що „не буде торгуватися за Лєсю Українку“.

З інших „жіночих“ скульптур, які довелося мені бачити, не можу забути портрету дружини мистця, який можна було оглянути на минулорічній виставці в гантерській „гражді“, як теж голови акторки Віри Лєвицької, яка робить таке ж сильне враження, як і її гра. Не можна забути Оксани Макаревич, наче символу молодости, а, може, є ще багато інших, яких бачити не довелося.

Але ж треба сказати хоч щось про самого пана Михайла. Його можна застати майже кожного вечора в приміщенні Об'єднання Мистців у Нью Йорку при Другій Евню. Михайло Черешньовський є головою цього Об'єднання (в скороченні ОМУА). Ви застанете його дуже часто, на сором нашій спільноті, не при різьбленні чи моделюванні, але на драбині, як ма-

лює стіни залі, де відбуваються виставки, або натирає воском підлогу, а в найкращому випадку розміщує картини на стінах. Правда, не сам, бо йому допомагають ще інколи інші мистці, що разом виконують різні технічні чинності, конечні для підготовки виставки.

Залежно від настрою вам, може, доведеться вислухати не зовсім приємні речі про те, як, де й хто повинен або не повинен робити виставки, а інколи й особисті завваження, мовляв, не займаєтесь тим, чим вам треба займатися, а робите те, на що вашого часу шкода.

Незалежно від усього пан Михайло запропонує вам каву, яку миттю принесе із сусідньої кафетерії, поділиться з вами колачем, або „комісьним“ хлібом. Притягає тут усе ж таки не ця кáva, а те, що можете довідатися, кого нового притягнув на виставку, або яка вона була, чи буде, і багато інших цікавих справ, що в'яжуться з мистецьким світом.

Треба ствердити, що від деякого часу на виставки ОМУА притягає Михайло Черешньовський цікавих, незаних досі мистців, інколи „заблукані овечки“, які відстали від нашої спільноти вже в попередніх поколіннях (останньо Ольга Марашук), а також таких, які досі „бокували“ від виставок на „давн тавні“. Можемо побачити виставки старших мистців, нераз уже останні за їхнього життя, або посмертні, як Лева Геца, що жив у Кракові, але теж твори молодих, нових для нас. Не дивлячись на консервативні смаки та звички публіки, таки можна знайти тут відблиск того нового, що діється в мистецтві. А нове мусить бути, чи ми цього хочемо, чи ні. Що з цього залишиться, як тривалий вклад у культуру, про це рішить час. Але за настанову показати творчість мистців у широкому „вахлярі“ її проявів треба бути Михайлові Черешньовському вдячним.

А ми, жінки, вдячні йому за його „Мадонни“, які ідеал жінки, а також наші очі та серця підносять угору.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ДАР НА ЗАПАСНИЙ ФОНД Н. Ж.

З нагоди іменування почесною головою Окружної Ради Нью Йорку п-і Іванна Бенцаль жертвує на Запасний Фонд „Нашого Життя“ 25 дол., за що цій відданій, заслуженій Союзянці щиро дякує

РЕДАКЦІЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Бувальщина

Т Р И М А М И

ІВАН В-К

За столом, при вечері тато з мамою час від часу перекидалися короткими словами та з журбою дивилися, як шість голодних ротів „сбіло“ серед хати глиняну миску з тоненько помашеною бульбою. Її запах розходився по цілій хаті, а хатню тишу переривав час від часу лоскіт ложок, коли йшов бій за знайдену у мисці шкварку.

Вчитель намовив вкінці тата й маму, щоб наймолодшого сина післати до гімназії. Тепер йшлося про вибір — до якої? Чи до польської з безплатною бурсою (з протекції доброго сусіди-поляка), чи до нововідкритої української з оплатою по 10 корон місячно. Нелегко було брати татові на плечі такий новий тягар. Але взяла його на себе мама.

— День собі продовжу і ніч скорочу, але моя дитина буде вчитися у нашій, а не в чужій школі.

Скільки ж поцілунків варті Твої золоті, спрацьовані руки, за ті, тиссячі Твоїх недоспаних ночей, Мамо!

— Не смій тоді більше до моєї хати прийти, бо я тобі окропом очі випарю!

Так сказала інша мати рідному своєму синові.

Він був молодий, дужий, здоровий. До роботи і до всього прудкий, а квіжку, то зубами б гриз. Не дурно дві кляси гімназії скінчив. На більше батькам сил не стало, хоч оба сини рвалися до науки. На трьох моргах гірського ґрунту ледве одну коровину можна було при господарстві утримати, а пара маленьких конят сама мусіла заробити на себе і на своїх кормителів.

Їх хату на горбочку, простору, чисту, веселу наняли одного року „літники“ з Варшави. „Пан радца колейовий“ (чи не з Міністерства), пані і двоє дітей. Начальник місцевої станції чомусь дуже низько йому кланявся і величав „надрадою“

Подобалася „літникам“ їхня стилева гуцульська хата, недалеко

сварливого потоку. Залізничний двірць, гарний, модерний, всередині у гуцульському стилі прикрашений і близько. Недалеко маленьке підгірське містечко з чарівною околицею. Обведено пасмом темнозеленого смерекового лісу, що розсівся на найближчих вершках Карпат, всно прилягло до гірської прудкої ріки. Тому то стало курортом.

Значіння містечкові надавав головний залізничий шлях, що проходив горбовиною вздовж західньої сторони міста. Побудував його ще австрійський цісар. Був це один із найбільш коштовних та теж і мальовничих шляхів. Інколи літом, частіше зимою, мчався тим шляхом однесавогоний спеціальний поїзд „люкс торпеда“

Двірць з його спорудами був єдиним можливим джерелом заробітку для місцевого населення. Ладуння дерева, товчення річного каменя на т. зв. різаний — ця найважча фізична праця була доступна всім. А вже праця при залізничному „торі“ хоч важка, але більше оплачувана — не була для всіх. Треба було „ласки“ залізничних урядовців.

Юрко, з природи самої меткий, рухливий, непосидючий і на все цікавий, знав про все, що діялося на станції. Нераз на два три дні дїставав роботу при залізничному торі, „швилі“ (поперечки) різаним каменем підписати, джаганом підбивати. Робота горіла йому в руках, якими „мож було грань брати“.

Скінчилося літо, „літники“ збиралися виїздити. Наші добрі господарі сбудували їх на дорогу своїми скромними достатками: господиня віночком сушених грибів, що їх діти в лісі назбирали, а господар маленькю бсчівочкою гірського меду.

— Аби вашим дітям солодко було — додала господиня.

„Радца“ чомусь здригнувся при цих словах.

Минув місяць, а від „радци“ прийшов лист. Радив, щоб син Юрко вніс подання до школи залізнич-

чих кондукторів та подав усі потрібні інформації.

Юрко побіг до міста, до молодого інженера по пораду і при його допомозі написав подання і з потрібними документами вислав. Інженер не дуже вірив, щоб Юрка із п'ятим „русіна“ на метриці прийняли. Та чи щастя, чи добрий якийсь дух чи, може, чиєсь слово допомгло. Юрка прийняли до школи, легко здав іспит і зник надовго. А по довшому часі з'явився уже в темно-синьому „мундурі“ кондуктора польських державних залізниць.

Для місцевих поляків — шок! Їхні кандидати не склали іспитів, а цей „гайдамака“ у мундурі парадует! Пішли протести, доноси, делегація до міністерства залізниць.

Після трьох місяців служби кондуктора особового поїзду на одній з найкращих ліній вздовж Пруту аж до границі Закарпаття, Юрка, покликали до канцелярії залізничної дирекції. Сам начальник після досить привітної розмови, у якій хвалив за здібності і справність, повідомив Юрка, що мусить його звільнити зі служби. Хіба хіба змінить сбряд на римський. Але впродовж тижня, щоб не було запізно.

З тяжким серцем їхав Юрко додому. В дорозі зустрів знайомого інженера. Розказав, просив поради.

На такі нелюдські вимоги замало людського розуму. Треба більшого авторитету — думав інженер. Пригадав свою маму, яка колись вирішила справу про те, до якої гімназії йому вступати. То ж без довшої надуми порадив Юркові звернутися в цій справі по пораду до рідної мами. Що вона на те скаже.

Другого дня ранком вони знову зустрілися у поїзді. Юрко розказав свою розмову з мамою.

— Мама — розказував Юрко — вислухала що від мене вимагають. Тоді довго і пильно дивилася на мене і на мої руки і сказала: „Знаєш синку, твої ручки такі білі, як той хлібець білий, що ти тепер їси. Я годувала тебе кукурудзяним, або житнім, але чорним. Білим лиш на Різдво та Великдень. Їж, синку, той хлібець панський і білий, як він тобі не стає в горлі. Їж і шануй його. Але, як думаєш

за його нашого Бога і свою душу продати, то піди перед тим до нашої церкви, помолися і висповідайся. А тоді, як хоч, то іди свою душу продавати, там де її купують. Польський ксьондз недалеко. Але потім абис мені більше не смів до моєї хати прийти, бо я тобі окропом очі випарю!“

— Отаке, мені мама сказала. Я вам, пане інженере, дякую, що ви мене до мами по пораду післали. Тепер сам собі радити буду.

Пізнім вечером по тій розмові, до хати інженера хтось різко постукав. Перша думка була — може поліція. Але це був задиханий наш кондуктор. Без привітання казав:

— Бачите мене в мундурі. Я мав два дні часу до надуми, але не ждав і зразу поїхав до дирекції. Вступив до буфету, щоб підкріпитися і зголосився у канцелярії. Мене покликали. За столом, крім директора, було ще двоє. В одному пізнав я нашого вакаційного гостя з Варшави. Не знаю, чи був там випадково, але я влав, що його не пізнаю. Сказав службово „Чесць“ і спокійно розповів розмову з мамою і її слова „піди собі до польського ксьондза по метрику, але до моєї хати більше не вертайся, бо тобі очі окропом випарю“. Потім я сказав: „я прийшов віддати вам ваш „мундур“, бо він для мене затяжкий, і я дякую вам за службу“

Вони всі три зірвалися, як опарені, і оторопілими очима стріляли то на себе, то на мене. А я поклав на стіл службову шапку і почав розстібати гудзики мундуру на грудях.

Вони перекинулися кількома словами, а „радца“ з Варшави обернувся до мене, простягнув руку і сказав: „Ви не мусите міняти обряду, ви лишаєтеся далі на службі, а свою маму поцілуйте в руку від себе і від мене“

**

На руїнах розваленого бомбами двірця у Мюнхені сидів на клунку старший пан, притримував збоку велику, скріплену шнуром, валіску і безрадно глядів на безконечну чергу до каси.

Прохожий в поспіху зачепив клунку і старенький зсузвся на землю. Чемність була тепер рідкістю, але прохожий ввічливо про-

сив вибачення і поміг йому підвестися. Їх погляди схрестилися. Щось пригадалося. У кількох словах обмінялися прізвищами і пригадали обставини свого колишнього знайомства.

— Який я радий, що можу вам подякувати за вирішене слово тоді у канцелярії дирекції залізниць. Ще і ще вам дякую. А чи можу вам в чомусь допомгти?

— О, дорогий пане. Ви могли б допомгти і навіть дуже, коли б постояли біля клунків пски я піду в чергу по квитки.

— Ні! Цього не можу. Це був би надто довгий час і для вас і для мене. Але я зроблю щось інше. Ви сидіть, а я піду по квитки для себе і для вас.

За декілька хвилин старенький мав квиток. Залізничники усіх країн знаходять спільну мову.

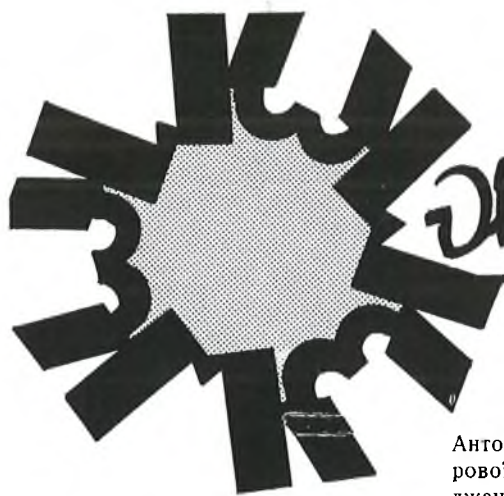
Дякуючи Богові за припадок, а знайомому за прислугу, старенький додав:

— Дорогий пане! Як я з сім'єю від'їздив з вакацій до Варшави, а ваші батьки дали нам на дорстгу бочівочку меду, то ваша мама сказала до моєї жінки: „медівничків дітям спечіть, аби їм солодко було“ Цих слів маминих хоч до чужих дітей, не міг я ніколи забути. А ті слова страшні, які ви тоді в дирекції нам переповіли, потрясли нами всіми так, що ми довго ще не могли прийти до себе. Вони застр'ягли у моїй пам'яті по нинішній день. Дорогий приятелю, і я мав колись маму, але вона померла, коли мені було сім років. Мені раз в сиротинці один з моїх ровесників у суперечці, щоб мені допекти сказав: „твоя мама була русінка“. Мене тоді щось у грудях запекло, здавило за горло, заломились мої губи — під сміх противника — задоволеного, що мене зранив. Знаєте, дорогий пане, вона не була русінка, вона була українка.

І з його почервонілих очей упала на землю велика стареча перлина — сльоза.

АФОРИЗМИ ДЛЯ ФЕМІНІСТОК

...Існує щось краще, вартісніше і більш рідкісне, як здібність. Це — здібність розпізнати здібність.

КАЛЕЙДОСКОП

Жінчого життя

Опрацювала Світлана Луцька

УКРАЇНА

● В Україні продовжується переслідування советською владою жінок. Жертвами репресій стали: Алена Волицька, інженер, арештована 1972 р. у Львові; до сьогодні перебуває в слідчій тюрмі без суду. Христина Тимчук, арештована 1972 р. в Києві; до сьогодні перебуває в слідчій тюрмі без суду. — З праці звільнені без права на пенсію: Марія Ковальська, Ірина Гузар зі Львова, Людмила Шереметева, працівник музею етнографії з Києва, звільнена з університету; Валя Корнійчук, виключена з Львівського університету за протест проти русифікації; Марія Качмар-Савка зі Львова, переслідується за протестного листа в обороні Валентина Мороза; Ірина Стешенко з Києва, обвинувачена за зв'язки із закордоном. Цей список далеко не вичерпує всіх випадків переслідування.

● В українському радянському журналі „Вітчизна“ (ч. 3, 1974) появилася стаття Михайла Пінича „Галерея Галини Петрашевич“. Це українська різьбарка. Народилася 1903 року в селі Дубове на Уманщині. Вперше виставляла свої праці в 1920 році на виставці учнівських робіт уманської художньої студії. Основною темою творчості Г. Петрашевич є своєрідне відтворення історії жіночої долі в мармурі, дереві, майоліці. Жіночі постаті, змальовані творчістю Кобзаря, різьбарка талановито зобразила в творах „Катерина“, „Продаж кріпачки“, „Чайка“ та ін. Багато її робіт виставлялося на республіканських і міжнародних художніх виставках.

● Одеській консерваторії ім. А. Нежданової сповнилося 60 років. Із нагоди 100-річчя з дня народження

Антоніни Нежданової, визначної оперової співачки українського походження, організовано науково-теоретичну конференцію і великий концерт та відкрито музей відомої співачки. Під час спеціально влаштованої декади оперних вистав із репертуару А. Нежданової, в Одеському академічному театрі опери й балету виступили колишні випускниці Одеської консерваторії Галина Олійниченко, Белла Руденко, Л. Громико й ін.

● У галузі образотворчого мистецтва присуджено державну премію УРСР ім. Тараса Г. Шевченка на 1974 рік різьбарці Галині Кальниченко за пам'ятник Лесі Українки, який споруджено в Києві.

● У серії „Майстри мистецтв України“ появилася в київському видавництві „Музична Україна“ 1973 року книжка Миколи Кагарлицького „Оксана Петрусенко, народна артистка УРСР“. На основі спогадів сучасників відтворено творчий шлях лірико-драматичного сопрано найпопулярнішої артистки на Україні в 1930-их роках. Оксана Петрусенко працювала в київському театрі опери й балету ім. Т. Шевченка. Вславилася в операх національного та світового репертуару, вписалася в рідну культуру як неперевершена виконавиця українських народних пісень. Книжка ілюстрована світлинами співачки. Вийшла накладом 15,000 примірників.

ЗСА

● В лютому 1973 р. з 4-ох переможців у фортепіановому конкурсі, влаштованому організацією „Фондейшен фор ди Перформін Артс“ у стейті Нью Джерзі, два перші місця зайняли дві українки: 10-річна Ляриса Гусак та 16-річна Ляриса Крупа. Згада-на організація влаштувала переможцям самостійні концерти. Концерт Л.

Гусак відбувся 14 квітня 1973 р., а концерт Л. Крупи 5 травня 1973 р. Обидві піяністки включили у свої концертні програми твори українських композиторів.

● Д-р Оксана Драй-Хмара-Ашер прочитала доповідь на літературознавчій секції УВАН у Нью Йорку 24 лютого 1974 р. „Теми в поезії Михайла Драй-Хмари“. Оксана Драй-Хмара-Ашер — це дочка видатного українського вченого філолога й поета, який був заарештований комуністичною владою 1935 р. та загинув на далекій Колімі в 1938 або 1939 р. Д-р Оксана Драй-Хмара-Ашер отримала докторат у Сорбоні в Парижі, де захистила дисертацію „Михайло Драй-Хмара й українська неоклясична школа“. Оксана Ашер — автор ряду публікацій, перекладач і поет.

КАНАДА

● 20 січня 1974 р. в Монреалі відбулася прем'єра українського дитячого театру „Веселка“, який засновано з ініціативи Дарії Савки, завдяки фінансовій допомозі канадського федерального уряду. Програма включала одноактівку Е. Козака „Школярський вертеп“, п'єсу Г. К. Андерсена „Дівчинка з сірничками“ та виставу в 3-ох діях Катрі Червоняк „Святвечірня зірка“. Всі ролі виконували діти під режисурою Євгена Костюка.

ГВІЯНА

● 27-річну Лілі Гейдей із Гвіяни обрано президентом „Міжнародної спілки наймолодших бабусь“. У цю спілку приймають бабусь віком не старших 35 років.

Коли у Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

„Вирядім ми слово до походу
Не в степи кубанські безконечні,
А в таємні глибини сердечні,
Де кують будучину народу“.

Іван Франко

ВІТАЄМО

НАШ УЛЮБЛЕНИЙ ЖУРНАЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ **НАШЕ ЖИТТЯ**

із його Тридцятилітнім Ювілеєм

ТА БАЖАЄМО ЯКНАЙСВІТЛІШИХ УСПІХІВ НА МАЙБУТНЄ!

Живи й кріпись наш друже дорогій,
І будь нам Євшан-Зіллям
На далеких шляхах чужини!

Окружна Рада і Відділи Округи Шикаго:

6, 16, 22, 29, 36, 51, 74, 77, 84, 101, 102, 110, 111

ЛЮБОВ КАЛИНОВИЧ

Тільки між нами і телефоном...

ЧИ КОРИСНІ Є ПОКАЗИ ПИСАННЯ ПИСАНОК?

Великдень. Для багатьох українок тут Великдень приносить певні традиційні обов'язки вдома та ще й деякі зв'язані з „ширенням пропаганди про Україну“. Це друге, звичайно, має форму показу печива, дарування знайомим не-українцям українських писанок, показу писання і — дуже часто — ще й показу, як саме писати традиційні українські писанки. Це вже так стало в нас прийнятим, що телефон від моєї знайомої Віри К. змусив мене думати над цією справою.

Віра розказувала, як це вона коженорічно в місцевій американській бібліотеці показувала, як писати наші писанки. Вона горда була, що при тім могла додати деякі інформації про давню українську культуру, дещо з історії, дещо з сучасного. Одним словом, після кожного такого показу почувала, що вона справді щось зро-

била для України. Цього року, коли її знов запрошували різні американські організації та школи, щоб вона влаштувала показу писання писанок, вона відмовилась.

Причина: її минулорічні „учні“ спочатку наслідували українські взори на писанках, уживали тих самих красок, стилю. Та, очевидно, що потім вони почали додавати свої власні „самовислови“. І так, один учитель у школі вчив дітей, як писати на „писанках“ човники, „геппі фейс“, планети. Дехто малював свої власні геометричні композиції, а дехто бейзбольний патик, або „Фольксваген...“

І тепер питання: як довго українські писанки ще зможуть притягати людей і як довго вони ще будуть нашими? Коли вже кожний новонавчений учитель писати власного роду взори, чи таким способом наша „місія“ не закінчиться (через писанки)?

Бо ж коли вже всі знатимуть, як саме писати, тоді скоро їхні власні взори будуть їм ближчими й цікавішими, ніж наші традиційні.

І Віра тут каже:

— Буду показувати взори, буду пояснювати символи, додаватиму інформацію про походження писанок, але не буду більше показувати, як писати писанки!

І справді, дивлячись на повну тарілку писанок у моїх шведсько-американських сусідів, я задумалась. Їхні писанки вже годі назвати українськими, хоч це я їх навчила писати тому кілька років, коли журнал „Нешонел джеографік“ у квітні 1972 року подав такі гарні зразки і пояснення. Та тепер мої сусіди пишуть власні взори, власні човники і навіть мапки своїх подорожей...

Отже, чи не робимо ми собі ведмежу прислугу, коли поширюємо таємницю способу творення наших містецьких виробів? Чи не краще зберегти цю таємницю так, як деякі роди чи господині бережуть таємницю печення добрих тортів? Може таки краще показувати тільки самі писанки, але не як саме ми їх пишемо?

Наше листування

ПРО СТОРІНКУ ДЛЯ НАЙМЕНШИХ „РОЗВАГА — ЗАБАВА“

Співпрацівниця сторінки „Нашим Малютам“ Марія Жижка з Кембридж, Англія, пише про цю нову сторінку, що появляється в кожному третьому числі „Нашого Життя“, ось що: „Це дуже добре для дітей, які не знають української мови.

Багато дітей мають матір або батька не-українців, часом і українці занедбують свою мову і свої українські традиції. Діти мусять знати прадідівську мову і найлегше їх притягнути до цього розвагою.

Вуха дитини довгі — і великі її очі... вони чують і бачать те, що для дорослого непомітне і нецікаве.

Ось правдивий випадок з одною 3-річною дитиною, котра на білому аркуші паперу викручувала олівцем кола одно на одному.

Я питаю: „Що це таке?“

„Троянда“, по-важно відповідає дитина.

Потім навколо цієї троянди вона довго стукала олівцем, наробила багато крапок.

„А це що, мухи насідали?“ — спитала я.

Образилася дитина, що не зрозуміла я — бо це ж є „запах“, так пахне троянда.

Зір, слух і запах, а також власна філософія дають дитині пізнати те, що є навколо неї.

Здавна користувалися старою методою Берліца, за допомогою якої знайомилися з чужоземними мовами. Вживали її і радянські школи, але потім відмовилися... тому, що забагато, як вони вважають, нагромаджено речей і тварин разом на малюнках, а тут серед тварин і сам господар стоїть.

(Це ж неможливо! Коли двори спустошені, — нема тварин, усе в колгоспі де господарів нема).

Тут, на емірації, я думаю, метода Берліца, сучасна зорово-слухова, дає можливість чути слова української мови, бачити українські рисунки і малюнки, слухати українські байки і легенди і тим самим розвивати в дитині любов до мови і до своїх традицій,

Наші градуантки

У продовженні подавання виказів градуанток, що його практикуємо від років у нашому журналі публікуємо черговий список градуанток, доньок Союзянок 67 Відділу СУА в Перт Амбою, Округа Ньюарк. Список виготовила Ф. Стек.

Ліда Вовк, студії чужих мов із ступнем бакалавра з відзначенням у Барнард Каледжі в Нью Йорку. Продовжує студії в Сиракузькому університеті.

Оля Гладич, студії модерних мов (італійської і російської) в університеті Сетон Голл із ступнем бакалавра. Працює у фірмі Бамбергер.

Іванна Гадек, студії англійської мови з відзначенням у Корнел університеті із ступнем бакалавра. Працює як інженер-асистент в Юніон, Н. Дж.

Віра Стек, студії журналістики в Даглес університеті із ступнем бакалавра. Там же продовжує студії німецької мови для досягнення ступня магістра. Одночасно працює журналісткою в „Нюз Трибюн“ у Вудбридж, Н. Дж.

Усміхнися...

НА КОКТЕЙЛ-ПАРТІ

...Він замолодий, щоб бути її сином. Це, мабуть, її новий любовник...

**

Фотограф: Прошу пані — увага — починаю знімати. Кажіть „чіс“! Прошу зробити гарну міну у приємно усміхнутися. О — так! Дякую. Тепер можете знову бути такою, як завжди.

**

— Івасю, кинь ці сірники! Ти знаєш, що дітям не вільно бавитись сірниками.

Івась: Я зовсім не бавлюся, я цигарку запалюю.

**

— Петрові виворожили майбутнє на цілих п'ять років наперед.

— Хто виворожив, ворожка?

— Ні суддя. Засудив його на п'ять років в'язниці за шахрування податків...

а потім уже сама, як навчиться читати, можливо, пізнає свій народ, його історію і традиції.

Де нема мови і нема традиції — там нема історії і нема того народу!

Марія Жижка

Що зитати?

Вас, Софронів - Левицький: ЮНИФІ СКОМОРОХ. П'єси для дітей і молоді. Торонто, Театральна Бібліотека, 1972. 304 стор.

Ілюстрація на обкладинці (кілька скоморохів), як і сама назва збірки спрямовують думку читача в наші прадавні часи і стараються провести нитку до сьогоdnішнього. І саме це є важливим фактором: сьогоdnішню молодь, дітей і юнаків зблизити до нашої культури через участь в аматорських драматичних гуртках. Скільки наших молоденьких беруть участь у п'єсках у своїх щоденних школах в Америці чи Канаді! Та рідко коли хто має змогу виступати в добрих українських групах, чи у відповідних п'єсках.

І тут Василь Софронів-Левицький своєю збіркою дає змогу цю недостачу сценки поменшити. Збірка його включає 9 п'єс для аматорів віку від 8—16 років. Деякі п'єски — це оригінальні твори автора, а деякі застосовують відомі казки чи вірші з української чи інших літератур. Відразу помітно, які п'єси є недавно написані; вони напевно будуть близькими для читачів і глядачів. Такою є п'єска „Король Квацакуба“ про брата і сестру, які поїхали до Африки і там українізують і цивілізують одне примітивне плем'я. Коли плем'я вже стало свідомим і самостійним, наші молоді мандрівники повертаються до ЗСА, щоб закінчити школу українознавства, яка їм так стала в пригоді. Ця п'єса є явно дидактична, але легка, плинна, без патетики, з доброю дозою гумору. Вона напевно стане дуже популярною серед 14—16-річних аматорів.

Відома казка про князівну і горошину дістала тут також прекрасне оформлення і застосування в п'єску. В ній учасники можуть бути 12—14-річні (а глядачі і багато молодші, як і старші!). Для старших юних аматорів (16-річних) є, напр., „Романтична ватра“, яка надає атмосферу трохи іншу від сучасности: пластун на стійці зустрічає мавку! Це інший світ, який глядачі радо сприймуть також! „Печери“ — мають 8—12-річних учасників із галицьким селом за тло дії. Ціла річ є нескладна, з виразною лекцією проти самолюбства і злоби у дітей.

„Свято весни“ — це „сценічна картина“ (Закінчення на обкладинці)

КАЗКА В ЖИТТІ ДИТИНИ

Маленькі діти дуже люблять слухати казки. Це їх світ. Часто людина вже на схилі віку згадує няню, яка розказувала їй казки.

Часто, слухаючи казки, дитина засипляє. Мати, розповідаючи казку, передає дитині в гарній, легкій формі знання про світ, життя людей, звірят, птахів, говорить про красу довколишнього світу, про квіти, сонце, силу вітру, про життя рибки у воді. Все це створене, щоб разом жити і разом працювати, прославляти Творця.

Маленькій дитині до життя, яке стелиться перед нею не завжди квітчастим килимом, потрібно любови, багато тепла, щоб вона здібна була пережити всі бурі життя і другим роздавала тепло та любов. Те все дитина дістає в родині — „раз добром налите серце звик не прохолоне“

Потім із казкою, з розповіддю дитина зустрічається в світличці. Тут є час на відпочинок. По руханці чи грі, діти сідають на килимок і слухають розповідь. Від уміння оповісти її залежить, чи діти уважно слухають. Часто приходиться учительці ілюструвати казку музикою — тоді розповідь куди багатша.

Зміст казки має великий вплив на формування особовості дитини, її почування і психічний стан. Учителька тому повинна підбирати казки дуже дбайливо. В молоденькій душі належить плекати позитивні почування, почуття краси, гарне відношення до другої людини, дружню охоту помігти другому, послужити в потребі, почуття справедливості й уміння співжити з другими. Все те повинна дитина засвоювати слухаючи казку. Тому теми казок повинні бути відповідні до завдання, яке казка виконує в житті дитини. Не слід розповідати про жорстокості, не слід змальовувати ситуації так, щоб вона викликала страх у дитини, чи загалом негативні почування.

Страх у дитини — це негативна риса. На світ дитина приходиться б. з почуття страху. Це почуття дістає дитина від оточення. Так само має місце справа з почуттям гніву. Не належить, розповідаючи казку перед сном, викликати в дитини страх. Навпаки, казка має настроїти дитину спокійно, тоді її сон буде спокійний і здоровий.

Якщо йде про світличку, то, як діти вже знають зміст казки, добре було б поробити „імпровізувати“, стріти, щоб діти „заграли“ прослухану казку. Тоді діти, наслідуючи голоси звірят чи птахів, роблять казку неначе живою, та запам'ятовують її на все життя.

Прикрістю нижньої дсби є те, що система, серед якої діти живуть (телевізор, фільми і т. п.), забирає дитині дитинство — найкращий час її життя. Карикатурні образи й постаті в телевізії впливають негативно на естетичні почування і викривлюють уяву дитини. Чим довше вдається батькам і виховникам вдержати вихованців

Нижче поданий лист матері-українки, може, послужить для інших матерів прикладом, що українська світличка дає дитині те, чого чужомовна ніяк дати не може:

„Посилаю свого 4-літнього Марка до української світлички, хоч є багато світличок ближче нашого дому. Мені дуже важливо, щоб моя дитина була в українському оточенні, щоб познайомилася з рідними піснями, забавками, байочками та мала змогу чути українську мову й розмовляти нею. Ми живемо в чисто американському середовищі. Два рази на тиждень Марко має нагоду побути між українськими дітьми й почути, що інші діти в його віці також говорять і моляться по-українськи. І ми користуємося з цього.

Українська світличка залишить напевно в дитини спомин на все життя і дасть йому тверду підставу інтелектуального й духового розвитку“.

Леся Липецька

у світі казки — гарного і спокійного дитинства, тим багатшими духово діти зустрінуть вік, у якому з добром у серці й шляхетними почуваннями перейдуть у реальне життя.

Олена Климишин
виховна референтка
Головної Управи СУА

Думки матері про українську дитячу світличку

Батьки завжди були першими виховниками дитини. Звичайно, в початках найбільше турбот припадає на долю матері, бо такий закон життя. Коли дитинка підростає, обов'язки батьків стають складнішими, а для батьків-українців вони подвоюються. Батьки мусять виховати дітей не тільки на вартісних громадян цієї країни, але й на свідомих українців. У тому національному вихованні завданням світлички є облегшувати працю батьків. Програма світлички мусить знайомити дітей із нашими звичаями й традиціями, а вживання української мови мусить бути обов'язковим. Учительки повинні дітям розказувати казочки з україн-

ською тематикою, розповідати про красу України, заціплювати дитині пошану до своїх великих постатей. Добре було б, якби в наших світличках висіли портрети українських заслужених людей. Пояснюючи дітям хто на тих картинах, можна було б знайомити їх з нашим минулим. Це все, звичайно, в спосіб зрозумілий 3—5-літнім дітям.

Наші чудові традиції і національні здобутки скарби заціплені в душі дітей в їхній ранній молодості — розвинуться в пізніших роках і стануть їх правдивою прикрасою.

Христина Козак

Для безпеки журналу „Наше Життя“

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

ЩО БУДЕ ОСЯГОМ ЮВІЛЕЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ СУА В 1974 Р.

До кінця квітня 1974 р. зложили:

Окружні Ради і Відділи СУА	\$18,125.62
Поодинокі особи	2,478.40
Разом	\$20,604.02

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

КЛИЧЕМО!

Недавно тому привітали ми Окружну Раду з Нью Джерзі між „тисячниками“, які зложили таку суму на Запасний Фонд „Нашого Життя“. А тепер друга Окружна Рада виявила свою жертвенність. Окружна Рада СУА в Шикаго ввійшла в ряди тих, що зложили 500 дол. і більше на цей Фонд.

До тепер маємо 6 Відділів з такими пожертвами, а саме — 1 у Нью Йорку, 5 у Дітройті, 33 у Клівленді, 43 у Філадельфії, 47 у Рочестері, 59 у Балтиморі. Кличемо дальші Відділи приєднуватись до них!

ЕКЗЕКУТИВА СУА

На Запасний Фонд „Нашого Життя“

У місяці квітні 1974 зложили свої пожертви на Запасний Фонд Н. Ж., як слідує:

ВІДДІЛИ СУА:

Від. 10 Філадельфія	50.00
13 Честер	25.00
33 Клівленд	30.00
43 Філадельфія	250.00
44 Філадельфія	10.00
61 Випані	50.00
64 Нью Йорк	200.00
68 Сиракузи	26.00
74 Шикаго	200.00
95 Бейон	25.00
„ 103 Гемпстед	172.00
Разом	838.00

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

50.00 дол.: Анна Рижевська, Маямі.

25.00 дол.: Марія Гриневиц, Шикаго.

20.00 дол.: В. Полянська.

15.00 дол.: Анна Настюк, Юніон.

По 10.00 дол.: Артеміда й Михайло Никоровичі, Ольга Тритяк, Ольга Джаман, Ірина Федів, Наталія Яремчишин і Анна Борис.

По 5.00 дол.: Ольга Маланчук, Леся Мацьків.

3.00 дол.: Марія Марків.

Разом 183.00 дол.

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД Н. Ж.

У 50-ті роковини героїської смерті Ольги Басараб, членки 23 Відділу СУА в Дітройті зложили 65 дол. На те зложилися пожертви:

По 5 дол.: Павлина Боднар, Катерина Сепел, Анна Свигар.

По 3 дол.: Марія Нагорняк, Марія Честух.

По 2 дол.: Марія Слупецька, Софія Гудзінська.

По 1 дол.: Ксеня Кішук, Анастасія Королишин, Катерина Микитюк, Павлина Барин, Ванда Гардій, М. Нагорна, Кароліна Андрусевич, Дора Сеньків, Катерина Німчук, Анна Гриб, Марія Горбовий, Марія Бородач, Марія Ясінська, Анастасія Кіс, Зеновія Бенковська, Катерина Бандровська, Катерина Хом'як, Стефанія Гулька, Параня Шафранська, Катерина Гураль, Марта Боднар, Марія Ліпішак, Марія Денисюк, Ксеня Палер, Анна Медвідь, Тетяна Новак, Катерина Квасницька, Гелен Дворянин, Марія Швалюк, Анна Генсьоровська.

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

П-і Дорі Рак, статутівій референтці Гол. Управи СУА, висловлюємо наше щире співчуття з приводу смерті її матері, бл. п. Марії Біленької. Нехай Господь Бог допоможе їй перенести це велике горе!

ГОЛОВНА УПРАВА СУА

РІЧНІ ЗБОРИ ГОЛ. УПРАВИ СУА

У днях 4 і 5 травня 1974 р. відбулись у Філадельфії Річні Збори Головної Управи. В програмі нарад була підготовка до Ювілейної Конвенції, справа Музейної Збірки й остаточний перегляд змін статуту. Всі ці справи широко обговорено. В нарадах взяли участь члени Екзекутиви, референтки Гол. Управи, голови Окружних Управ і члени Контр. Комісії. Свою відсутність оправдали — п-і С. Крупка, містогорова, пп. Марія Душник і Слава Геруляк, референтки і п-і Р. Яхницька, голова Окр. Ради Нової Англії.

ПОДІЛ ОКРУГИ ПІВН. НЬО ЙОРКУ

На Окр. З'їзді Півн. Нью Йорку, що відбувся 28 квітня 1974 р. в Сиракузах, переведено давніше запланований поділ Округи. Головною спонуюкою до того були великі віддалі поміж поодинокими Відділами. Тепер у засязі Округи Півн. Нью Йорку залишилися Відділи — 46 і 47 у Рочестері, 49 і 97 у Бофало та 68 і 85 у Сиракузах. Другу Округу створили Відділи — 9 у Бінгемтоні, 19 в Амстердамі, 34 у Коговзі, 57 у Ютіці й 99 у Вотервліті.

Головами обох Округ обрано — п-і Марію Крамарчук у Рочестері й п-і Теодосію Кушнір у Вотервліті. Вітаємо їх із тим вибором!

ОКРУЖНИЙ З'ЌЗД НОВОЇ АНГЛІЇ

Дня 30 березня 1974 р. відбувся у Гартфорді Окружний З'їзд Округу Нової Англії. Представницею Екзекутиви СУА була п-ї Христина Навроцька. Головою Округу вибрано п-ї Ростиславу Яхницьку з Нью Гейвену і тим самим осідок Окружної Управи тепер там знаходиться. Вітаємо п-ї Яхницьку на новому пості!

✽

Дня 15 травня 1974 р. проминув реченець внесення податкових зізнань Відділів СУА. Більшість Відділів дістала формуляри від податкового уряду на початку 1974 року. А щоб кожний Відділ їх мав, то Централія розіслала з початком березня ще раз усім Відділам. Отже кожний Відділ міг зложити своє зізнання в реченці.

Якщо котромусь Відділові не вдалося цього зробити, поручаємо зложити це зізнання навіть по реченці у своїй Окружній Раді, а та полагоди́ть пересилку до центрального податкового уряду. Таким способом зменшить вимір кари, що її накладає податковий уряд за кожний день проволочи.

Ольга Муссаковська
фінансова референтка

✽

СТИПЕНДІЇ ВІДДІЛІВ

У відповідь на запити повідомляємо, що нових стипендій для молоді в Бразилії не приділяємо, бо акцію стипендій перейняла на себе вся українська громада. Відділи СУА мають свої окремі завдання, як Запасний Фонд Нашого Життя та Музей СУА і було б побажаним, щоб вони присвятили їм якнайбільшу увагу.

В останньому часі Відділи перевели збірки в своїх місцевостях або серед свого членства. Це були: 16 Відділ у Міннеаполісі, 74 Відділ у Шикаго, 79 Відділ у Бостоні. Знов 47 Відділ у Рочестері дав ініціативу до коляди, а 93 Відділ у Гартфорді до збірки на поминках і в такий спосіб створив стипендію для молоді в Бразилії.

Окрім того Відділи можуть знаходити опікунів з-поміж членства або громадян даної місцевості.

✽

СТИПЕНДІЇ ДЛЯ МОЛОДІ В БРАЗИЛІЇ

У попередньому числі Н. Ж. подали ми список опікунів, які уфундували стипендії в останньому часі. Тепер

доповнюємо цей список новішими вплатами аж до кінця квітня включно.

Прислали стипендії:

200 дол.: Н. Лесів, Австралія.

150 дол.: Володимира Брикович, Філядельфія, Люба Мосевич, Гобокен, Володимир і Магдаліна Кваси, Кергонксон, Мирослав і Євгенія Гнатові, Кергонксон.

Відновили стипендію в 1974 році:

По 200 дол.: Максим Грибник, Австралія, МIRON Бучак, Скенектаді, д-р Семен і Ірина Дорошакі, Бофало, д-р Лев і Ірина Кушнірі, Філядельфія, д-р Євген і Ніля Стецьків, Тонаванда, В. і З. Сидораки, Нью Йорк, Т. і Ю. Шипіляві, Сиракюзи.

По 150 дол. Д-р Дарія Дубас, Клівленд, Анна і Василь Макухи, Бофало, Н. Н. Парма, Оксана Поритко, Філядельфія, Марта Шиприкевич, Філядельфія, д-р Анастасія Школьнік, Акрон, д-р Богдан і Ірина Цимбалісті, Джемсбург, Іван і Ольга Чайки, Клівленд.

ЗБІРКА НА СТИП. ФОНД

Наші опікуни не тільки уфундувають стипендії для молоді в Бразилії, але також виявляють охоту проводити збірки на ту ціль. Так п. Гриць Бартош із Денверу зголосив це, а отримавши листу, зібрав серед наших громадян у тій місцевості суму 118 дол. Подрібний список жертводавців буде вміщений у черговому числі.

✽

ВІДНОВА СТИПЕНДІЇ

Шкільний рік у Бразилії починається 1 березня. Тому просимо всіх опікунів, які уфундували стипендії в 1973 році, щоб їх відновили на бижучий рік.

✽

ПОДЯКА

У ч. 3, 1974 Н. Ж. подали ми вістку про те, що група українських студентів у Рочестері заколядувала на Стип. Фонд молоді в Бразилії 155 дол.

На неї зложилися пожертви:

По 10 дол.: В. Семанюк і А. Сорохтей.

По 5 дол.: М. Мартинець, В. Мотика, Л. Бах, Б. Кекіш, С. Соробей, Е. Гринишин, д-р М. Кознарська, Г. Волянський, Л. Галука, М. Єйна, М. Крамарчук, В. Приймак, А. Смеречинська, М. Тицький, М. І. Руснак, М. Костів, Г. і І. Шмігель, О. М. Гадзінські, П. Кулик, С. Годованець, А. Чернобіль,

ПОДЯКА

Я глибоко зворушена виявом пам'яті й пошани для моєї покійної сестри бл. п. Марії Біляк, що його виявила п-ї Лідія Дяченко, голова Окр. Ради СУА з Філядельфії, коли разом із головою 17 Відділу СУА в Маямі п-ї Іриною Ракуш і членством Відділу, відвідала її могилу, спільно відмовила молитву і зложила квіти, як подарунок Окр. Ради СУА з Філядельфії, де колись діяла моя сестра. Не маючи змоги всім подякувати за це вшанування, складаю 50 дол. на Запасний Фонд „Нашого Життя“.

Анна Рижевська, Маямі

мгр. Є. Залітач, Е. Сімонів, О. Червінська, О. Ганушевська.

По 3 дол.: С. Павлишин і М. Лилак.

По 2 дол.: К. Щур і О. Харамбура.

✽

З ВИХОВНОЇ ДІЛЯНКІ

59 Відділ СУА у Балтимор, Мд., почав працю над дітьми дошкільного віку. Діточок у тому віці в них мало, приміщення тяжко дістати, і тому вони вирішили збирати своїх малят по своїх мешканнях. У той спосіб творити рідне українське середовище. Це дуже гарний почин. Бажаємо успіхів і віримо, що та праця увінчається дитячою світличкою в Балтиморі. Бажаємо успіхів!

На Міжокружній Виховній Конференції, яка відбулася в Дітройті 16 березня ц. р., Округа Шикаго зголосила можливість зорганізування дитячих світличок при 6, 36 і 100 Відділах СУА. Крім того Шикаго думає зорганізувати світличку для дітей, що не знають української мови.

Округа Огайо служить тепер прикладом посилення праці в організації дитячих світличок. Від 1952 р. була в Клівленді тільки одна світличка. Минулого року 12 Відділ СУА зорганізував світличку, яка має два відділи. На нараді в Дітройті зголосили делегатки Клівленду, що почали заходи коло зорганізування світлички для дітей, що не знають української мови. Крім того в Янгставні, що належить до Округу Клівленд, також працює гарно дитяча світличка, про що ми вже писали.

Читаючи хроніку Округу Північний Нью Йорк, я довідалася, що виховна референтка 85-го Відділу СУА веде світличку при школі українознавства. Дуже гарна співпраця, одначе

ХРОНІКА ОКРУГ

Пригадуємо всім Окружним Радам і Відділам СУА, які включають кліші до своєї Хроніки, що їх виконання треба оплатити. Кліша одношпальтова коштує 8 дол., двошпальтова — 15 дол. Найкраще прислати цю суму разом із листом.

Адміністрація Н. Ж.

*

Округа Нью Джерзі

ОКРУЖНА РАДА СУА В НЬО ДЖЕРЗІ

Дня 10 березня 1974 р. відбувся в Ірвінгтоні Окружний З'їзд. До президії ввійшли: п-і Марія Химинець, як голова, пп. Лідія Гладка і Мирослава Стахів, як заступниці, пп. Наталія Павлишин і Дарія Гузар, як секретарки. У почесній президії були пані — Марія Савчак, представниця Екзекутиви, Дора Рак, член Гол. Управи й Ольга Салук, член Контр. Комісії Гол. Управи.

Звітувала уступаюча Управа. Її склад був, як слідує: Надія Бігун, голова, Марія Герус, заступниця, Ольга Цар, прот. секретарка, Євфрозина Мартинець, коресп. секретарка, Ольга Муссаковська, скарбничка. Референтками були пані — Ольга Салук організаційною, Ірина Шраменко й Олена Площанська культ.-освітніми, Катерина Бук імпрезовою, Емілія Цяпка мистецькою, Євгенія Цікало виховною, Франя Стек сусп. опіки, Каміля Смородська й Ольга Ставнича зв'язків, Ольга Цар пресовою, Марія

чи не можна б так було ту світличку включити в систему світличок СУА. СУА, після договорення і постанов із Шкільною Радою УККА у 1965 році, взяв на себе обов'язок організації і провадження дитячих світличок. Чи може це передшкільна кляса, тоді вона повинна бути виключно в заряді школи.

Дуже прошу прислати на мою адресу знімки з праці поодиноких світличок СУА. Я хотіла б зладити альбом праці дитячих світличок — дарунок для Голівної Управи СУА в 50-ліття СУА.

Олена Климишин
Виховна референтка
Гол. Управи СУА

Хитра й Євгенія Леськів господарськими.

Протокол минулорічного З'їзду відчитала секретарка Ольга Цар.

Організаційні справи. Округа Нью Джерзі об'єднує 14 Відділів із 571 членками. У Відділах запроваджена картотека членок, яка рівнож є ведена в Окружній Управі. На терені Округи відбулись дві конференції. Весною 1973 р. нарада молод. Відділів, скликана їх референткою, якої госпо-

П-і Надя Бігун, голова Окружної Ради Нью Джерзі

Mrs. Nadia Bihun, head of New Jersey Regional Council

дарем був 18 Відділ у Пассейку. А восени 1973 р. — нарада англомовних Відділів, скликана їх опікункою, якої господарем був 32 Відділ СУА в Ньюарку. В 1973 р. удруге влаштовано 29 жовтня День Союзняки в Ньюарку, весною в Пассейку. Обидва пройшли з великим успіхом. Це є імпреза, яка не тільки дає розвагу й дохід, але скріплює самопочуття членок і має признання в громаді. Референтка п-і О. Салук відвідала 9 Річних Зборів Відділів і численні імпрези. Для тих виступів виготовила дві доповіді на орг. теми і виголосила спогад про бл. п. Осипу Грабовенську.

Спільно з Округою Нью Йорку влаштовано 9 лютого 1974 р. конференцію організаційних референток двох Округ, яка відбулася в Нью Йорку. У програмі конференції був панель на організаційні теми, в якому п-і О. Салук виголосила одну з доповідей.

Освітню й імпрезову ділянку провадили пп. Ірина Шраменко, Олена Площанська і Катерина Бук. Центральною імпрезою Округи була про-

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В дописі про нашу членку п-і Люсю Візьняк із нагоди 40-літнього ювілею подружжя, пропущено привіт від Центрального Комітету Українських Організацій у Маямі. Прошу ласкаво подати:

„Привіт від Центрального Комітету Українських Організацій у Маямі для відданої довголітньої його секретарки, складала п-і Надія Мудрейко“.

гулянка на Союзівку. Членки всіх Відділів узяти в тому участь (поверх 100 осіб). Культ.-освітня праця проходила у Відділах дуже оживлено. Референтка вислала до Відділів список усіх матеріалів, що наспіли з Централі. Відділи відзначили різні роковини і вислухали вражень із подорожів. Улаштовано кілька мистецьких виставок. Відбулися покази моди.

В Окрузі є Гурток Книголюбів при 28 Відділі СУА. Спільно членки обговорювали появи нашої літератури, а 21 квітня влаштували Вечір Літ. Конкурсу СФУЖО з участю двох авторок і фундаторки Марусі Бек.

Округа має окрему мистецьку референтуру, яку провадила п-і Емілія Цяпка. Вона служила Відділам вказівками й порадою при численних показах писання писанок і виставках нар. мистецтва.

Виховну референтуру провадила п-і Євгенія Цікало. В Окрузі д'ють три Світлички (при 18 Відділі в Пассейку, 28 Відділі в Ньюарку і 61 Відділі у Випані). До весняна діяла Світличка при 70 Відділі в Пассейку, її перебрав 18 Відділ. Окружна референтка поширила запитник виховної референтури Гол. Управи і спонукала Відділи до реєстрації дітей дошкільного віку.

Референтка сусп. опіки п-і Франя Стек розіслала Відділам інформації про Клуби Старших. Відвідала міське бюро сусп. опіки для засягнення інформації про додаткову допомогу для старших. При Окрузі існує Стип. Фонд ім. Олени Гординської, який уділяє стипендії в Європі з пожертв Відділів. Відділи жертвенно працюють у цій ділянці, посылаючи стипендії, посланки і грошові допомоги.

Референтуру зв'язків провадили пп. Каміля Смородська й Ольга Ставнича. Брала участь у проклямації 22-го січня, яка відбулася в уряді губернатора в Трентоні. Спільно з мист. референткою влаштували мистецьку виставку в Блумфілд Каледжі і підго-

тували розвагову імпрезу для воєнних ветеранів в їх шпиталі в Іст Оренджі. Тепер підготовляють виставку в рамках Українського Фестивалю в Гарден Стейт Арт Сентер.

Пресо́ва референтка п-і Ольга Цар зладила хроніку Округи, яка появилася в ч. 8, 1973 р. Опрацювала історію Округної Ради до конвенційної книги.

Господарські референтки пп. Марія Хитра й Євгенія Леськів провели показ печива й декорування паски. Підготували перекуси на прогулянці й Дні Союзянки. Влаштували продаж печива.

У звіті голови Надії Бігун були згадані її репрезентаційні обов'язки в нашій громаді. Округа Нью Джерзі вислала листьма до владик Української Католическої Церкви з проханням запросити їх Блаженство Верховного Архієпископа Кир Йосифа, а потім взяла видатну участь у повітальному комітеті. Голова перейшла всі ділянки праці Округи, підкреслюючи успіхи й невдачі. До перших належать обидва Дні Союзянки і прогулянка на Союзівку. Дохід з одного Дня Союзянки в сумі 660 дол. переслано на Запасний Фонд „Нашого Життя“ в пам'ять містоголови Осипи Грабовенської, а дохід із другого в сумі 450 дол. на Фонд Музею США. Труднощами Округи голова вважає факт, що нелегко обсадити відповідальні становища, хоч праця поодиноких референтур дуже інтенсивна. Багато українського жіноцтва ще стоїть остороно США. Також завважається мала участь членства в ширших сходах і треба призадуматись над способом, як заінтересувати членство працею США.

За **Контр. Комісію** звітувала п-і Ірина Кіндрачук. Перед тим відчитала звіт відсутньої касієрки п-і Ольги Муссаковської. Прихід Округ. Ради виносив 3,065.77 дол., а розхід 2,969.05 дол. Поставила внісок на уділення абсолюторії, що З'їзд ухвалив одногласно.

Від **Екзекутиви** промовила п-і Марія Савчак. З'ясувала підготову до Конвенції й усі пов'язані з тим обов'язки. П'ятдесятліття США повинно заохотити нас до якнайбільшого вкладу сил у користь нашої організації.

До **Округної Управи** ввійшли пані: Надія Бігун, голова, Марія Герус і Франя Стек, заступниці, Ольга Цар, прот. секретарка, Євфрозина Мартинець, коресп. секретарка, Ольга Мус-

саковська, скарбничка. Референтками стали пані — Дарія Гузар організаційною, Наталя Павлишин культ.-освітньою, Олена Площанська й Єва Лужняк імпрезовими, Емілія Цяпка мистецькою, Катерина Бук виховною, Каміля Смородська й Ольга Ставнича зв'язків, Марія Хитра сусп. опіки, Ольга Цар пресовою, Марія Гарматій господарською.

До **Контр. Комісії** ввійшли пані — Ірина Кіндрачук, Ірина Левицька, Ольга Салук, Марія Хвминець, Катерина Кузьма.

На першому засіданні Округ. Управи 27 березня 1974 р. п-ні Дарія Гузар уступила з посту орг. референтки з причин особистого характеру.

Зладжено на підставі протоколу Округ. З'їзду

„ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ“ ОКРУГИ НЮАРК

Дня 28 жовтня 1973 р. Округа Ньюарку влаштувала „День Союзянки“ Імпреза відбулася в церковній галі й тривала від год. 8-ої вранці до 2-ої по полудні. Участь взяли всі 14 Відділів Округи. В прикрашеній залі деякі Відділи мали свої столи, а саме: 24 з Елізабету, 28 з Ньюарку, 32 з Ньюарку, 65 з Нью Бронсвіку, 70 з Пассей-

Репрезентантки Округної Ради США Нью Джерзі пані: Оля Ставнича (зліва) і Каміля Смородська на зустрічі з Губернатором Брендль Берньє із нагоди 56-ліття Української Державности. На знімку теж голова УНС Йосиф Лисогір, голова Відділу УККА Округи Ньюарк Ярослав Рак і Михайло Матіяш.

Representatives of New Jersey Regional Council during their meeting with the governor

У В-ВІ „ЧЕРВОНА КАЛИНА“
вийшла з друку книжка
ІВАННИ САВИЦЬКОЇ
З Пташиного Лету
(образки сучасного, дружні усмішки,
репортажі)

Обкладинка: Б. Божемського; мовна редакція: В. Давиденка. — Стор. 144.

Ціна 5.00 дол., пошт. пер. 25 ц.

Замовляти в авторки:

Iwanna Sawycky
100-A Montgomery St.
Jersey City, N. J. 07302

Tel. 201-435-2471

Літом у Гантері:

Folk Art Shop
Hunter, N. Y. 12442

Tel. 518-263-4247

Книгарням і кольпортерам опуст.

ку, 75 з Ірвінгтону, 86 з Ньюарку і 92 з Менвил. На столах були вилонжені на показ або й на продаж експонати з народнього мистецтва — кераміка, вишивки, різьба, декоративні предмети, а теж книжки й примірники „Нашого Життя“ Багато експонатів були

виконані Союзнянками. Світличка мала свій столик, на якому приємне враження робили дитячі робітки й рисунки. Були виставлені також дитячі книжки й платівки. Частина залі зайняли картини мисткинь: І. Фединишин, Гнатів, Бакун, Войновської, Яворської, Рубель, Роговської, Демчук і Н. Герус. Окремий стіл був із домашнім печивом. Після кожної Служби Божої галя заповнялася гістьми, які оглядали й подивлялися працю місцевих малярів і захоплювалися мистецькими предметами. Великий успіх мав стіл із печивом.

Жовтень — це місяць книжки й преси, тому щороку в тому часі наша Округа старається, щоб у „Дні Союзнянки“ не лише здобути фонди для журналу „Наше Життя“, але також приєднати нові передплатниці.

Листопад — це місяць посиленої кампанії для здобуття нових членок. Збільшення числа передплатниць та приєднання нових членок є запорукою росту нашої організації й це повинно бути метою кожної Союзнянки.

Ольга Цар
пресова референтка
і секретарка Округи

18 ВІДДІЛ СУА ПАССЕЙК, Н. ДЖ. (Вересень—грудень 1973 р.)

Від січня 1973 р. головою Відділу є Оля Ставнича. Відділ нараховує приблизно 30 членок.

На перших повакаційних сходинах у вересні обговорено плян праці до кінця 1973 року. В суботу відбувається Світличка для дітей від 3—6 років під опікою Гени Цікало, з допомогою Марії Зірки Берези. У світличці бере участь 12 дітей.

На одних сходинах Ліда Крамарчук виголосила гутірку про ув'язнених письменників на Україні. Голова Відділу УККА п. Шраменко пояснював працю УККА та говорив про національний даток.

Відділ зорганізував кілька імпрез: Доповідь д-ра І. Головінського „Проблема виховання українських дітей в Америці“, в якій взяли участь члени громади. В грудні, членки разом із чоловіками були запрошені на доповідь д-ра Гука на тему „Акапунтур“.

Членки взяли участь у „Дні Союзнянки“ 28 жовтня 1973 р., який улаштувала Округна Рада в Ньюарку. Відділ купив книжку білетів на виграш образів, а також приготував печиво для буфету.

Відділ рішив узяти одну сторінку в Ювілейній Книзі СУА. В грудні була збірка на передплату журналу „Наше Життя“. Ліда Крамарчук, культ.-освітня референтка, написала листи до адвоката Фліса і до „Свободи“ в справі приміщення Музею СУА. Членки вибрали номінаційну комісію для вибору Управи на 1974 р.

Річний базар дає найбільший фінансовий прибуток. Оксана Воронка, голова комітету, який підготовляв базар, разом із членками відвідали різні майстерні і придбали ляльки, свічки, різдвяні баньки тощо. На базарі теж була виставка мистецьких праць мистців Б. Божемського, С. Гнатів, І. Фединишин, С. Геруляк, Шонк Русича і подаровану на виграш картину від п-і Петеш.

Відділ включається активно в українське громадське життя в Пассейку. Членки взяли участь у Листопадовій Академії, яка відбулася заходами Відділу УККА, та в Авторським Вечорі 70 Відділу СУА. З нагоди століття Пассейку членки прибули на „Баль століття“ і помагали при буфеті. Наша світличка взяла участь у гостині св. Отця Миколая, яка була зорганізована Рідною Школою в Пассейку.

Оксана Крочак, голова
Люба Остап'як, прес.
референтка

24 ВІДДІЛ СУА, „ДОЧКИ УКРАЇНИ, ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. (Липень—грудень 1973 р.)

Липень і серпень — це час відпочинку. Описля Відділ відбував ширші сходинок кожного місяця з досить доброю кількістю приваних членок. Крім полагоджування поточних справ були доповіді на актуальні теми (Ювілей СУА, Листопадовий Зрив). У жовтні — поміч та участь у Дні Союзнянки, який приніс гарну суму на Запасний Фонд Н. Ж. Підготовлено продаж печива, щоб здобути гроші на оплату цілої сторінки на історію Відділу в Конвенційній Книзі із знімком, який зроблено в часі сходин у листопаді. В грудні мав Відділ різдвяну вечерю з програмою. Членка Іванна Левчик, учителька музики, відіграла на фортепіані колядки. Описля Олена і Віра Шумилевич, учениці Укр. Муз. Інституту, кляси проф. Романа Левицького, відспівали в супроводі бандур пісні й колядки.

Супільна опіка під проводом референтки Марії Хитри продовжувала

посилати ліки хворій на астму дівчинці, малі конверти для старших і поворотців в Європі. Крім відвідування хворих, відбуто поїздки до Словтсбург, де в домі для старших перебуває кол. членка Відділу. Ця подорож чотирьох членок дала їм багато вдволення, коли побачили яку велику радість спричинили їхні відвідини.

Не пропущено ніодних сходин Округ. Ради. Членки взяли численну участь в імпрезі 86 Відділу й виставці картин 45 Відділу.

Закуплено дві великі стінні мапи України, а саме для школи українознавства і цілоденної парохіяльної школи.

Членка Відділу О. Левчик належить до Контр. Комісії Головної Управи, М. Хитра є господарською референткою, а Ірина Левицька членкою Контрольної Комісії Округної Ради. Річні Збори відбулися 30 грудня 1973 р.

Ірина Левицька, голова

28 ВІДДІЛ СУА, НЮАРК, Н. ДЖ. (Від липня до 31 грудня 1973 р.)

Впродовж свого 41-річного існування 28 Відділ СУА вибрав собі певні цілі й питому дорогу в громадській роботі. Його діяльність можна поділити на такі частини: 1. Праця Відділу внутрі і для членства, співпраця з іншими Відділами СУА, з Округ. Радою і Централєю. 2. Праця для потребуючих помочі (супільна опіка). 3. Співпраця з громадою.

Зразу після вакаційного відпочинку голова Лідія Гладка скликає Управу і намічує плян праці.

Між членками дружня атмосфера, всі з новою енергією й охотою сповняють свої обов'язки. Кожного місяця відбуваються сходинок Управи та ширші сходинок для членок.

Організаційна референтка Стефанія Луків дбає про те, щоб усі членки були повідомлені про сходинок, заохочує до участі в імпрезах. Приєднала три нові членки й активно допомагає в інших секціях.

Культ.-освітня референтка Марія Робак подбала, щоб на кожних ширших сходинах був виголошений цікавий реферат. Дня 8 жовтня реферат Уляни Любович п. н. Катря Гриневичева; 12 листопада: Ольга Цар — Репортаж із подорожі до Греції; 10-го грудня: реферат М. Робак п. н. Єлисавета Скоропадська-Милорадович — меценатка НТШ.

Імпрезові референтки Ірина Небелюк і Ася Лисинецька при помочі

Ірина Шараневич, учителька світлички
28 Відділу СУА

Mrs. Irena Sharanevych, nursery
teacher from Branch 28

пань з Управи зайнялись підготовкою імпрез. Китайська лютерія — це розвагова імпреза, якої душею вже від років є Ольга Гнатик. Вона не тільки старається зібрати багато гарних виразів, відповідно їх устави на великих столах, але й бере участь у програмі, читає веселі дотепи й гуморески. Тогорічна „Китайська лютерія“ стягнула багато публіки. Програмою проводила Т. Богданська, а музичні точки Зірки Стебельської (фортепіянове сольо) і Михася Стоцька (бандура) урізноманітнювали та збагатили програму.

Інший характер має Різдвяна зустріч. Її головним завданням є створити родинний настрій, пригадати старшим і повчити молодих про давні Різдвяні традиції України. З тією метою Управа Відділу вже від кількох років просить до участі шкільну молодь, членів молодечих організацій — Пласту й СУМА, як теж мистців, щоб у той спосіб ще й здобути єдність поколінь, а найважливіше — повернути думки всіх до духового змісту існування.

Тогорічна Різдвяна Зустріч напевно неодній самітній особі, неодним, що прийшли на неї створила в душі святочну атмосферу. Після відкриття імпрези головою Л. Гладкою, програму вела Т. Богданська, згадуючи різні епізоди із свого дитинства, зв'язані із св. Миколаєм, чи Різдвом. Марія Робак відчитала реферат „Колядки та колядки“, учні 6-ої класи школи ім. св. Івана Хрестителя відіграли сценку Лесі Храпливої „Свят-Вечір“, яку підготували учительки М. Робак і Люба Лобур, а пластуни й сумівці колядували. Чотири брати Бакуни, внуки нашої активної членки Володимири Бакун, відіграли в'язанку колядок. Їх підготував скрипаль Рафаїл Венке. На закінчення відбулася мелодеклямація. Артистка Валя Калин-Магмет відчитала три поезії Б. Лепкого: „На Свят-Вечір“, до яких музику — колядки в обробці Василя Барвінського — виконала Таїса Богданська.

Після програми місто голова Юлія Добош попросила о. Перетятка поблагословити традиційну кутю, яку підготували пп. М. Дябога, Л. Винарчук і Н. Загайкевич. За столами із смачними стравами ще довго лунали колядки, які співали всі присутні, забуваючи про щоденні турботи, а віддаючись містерії Різдва.

Побіч своїх імпрез 28 Відділ брав участь у Дні Союзянки, що його влаштувала Окр. Рада, й у великій мірі причинився до матеріального успіху імпрези, з якої весь дохід призначено на Запасний Фонд Н. Ж.

З ініціативи членок (а зайнялась тим Ася Лисинецька) відбулася прогулянка до театру в Нью Йорку на виставу „Літа найт мюзік“. Планується далі прогулянки до Метрополітен Опери й театрів.

Виховна референтка Марія Гординська з посвятою опікується Світ-

личкою. Молоденька вчителька студентка Ірина Шараневич (доня нашої членки) надзвичайно цікаво провадить зайняття з дітьми. Підготувала вона вже дві імпрези: „Св. Миколай“ і „Ялинка“. Захоплених дітей, яким важко дочекатись суботи — є 21.

Суспільна опіка в нашому Відділі веде широку діяльність. Невтомні Ольга Гнатик і Софія Андрушків при помочі пань: Л. Гладкої, С. Луків, Ф. Дорошенко, Л. Винарик і Слави Гнатів опікуються 30 родинами.

Праця є поділена. Ольга Гнатик займається бабусями, висилками конверт і пачок з одягом, а Софія Андрушків стипендіями в Європі й Бразилії. Вона й є касеркою суспільної опіки. Стипендисток є 11, які дістають грошову поміч, одяг. За них ручать священники і того року вже кілька наших стипендисток кінчає середню освіту і просять про дальшу допомогу на вищі студії. Збірщиками на листи „Мати й дитина“ є пані: С. Карапінка, М. Мосора, О. Муссаковська, Е. Шпірка, М. Гординська й О. Гнатик. Ці дрібні датки від членок дають велику фінансову допомогу суспільній опіці. Частинний дохід із наших імпрез підтримує жертвенну працю тієї секції.

Листи з подяками, одержані від потребуючих і стипендисток є великою моральною заплатою і доказом, що ця консеквентно й довголітньо проваджена акція нашого Відділу не йде на марно.

Бібліотекарка Софія Панас, а заступниця Марія Гординська, випозичують книжки членкам. Бібліотека нараховує понад 300 книжок і відкрита два рази в місяць. Членки жертвують книжки до бібліотеки, а теж після кожної імпрези купується одну книжку. Існує при нашому Відділі Гурток Книголюбів, якого моральним провідником є письменниця Дарія Ярославська.

Господарську секцію провадять пп. Марія Дябога і Люба Винарчук. Незвичайно гарно, смачно приладжені перекуси на наших імпрезах чи сходах. Діяльність М. Дябоги не обмежується до прийняття. За її пропозицією і під її проводом виконано 25 ляльок у стилеві виконаних народніх строях, які продаються на цілі Відділу.

Зв'язкова референтка Пелагія Кучкуда полагодує справи урядові й веде зв'язки з іншими організаціями. В листопаді інтервенювала листовно в

З „Дня Союзянки“ в Ньюарку. Стіл 28 Від. СУА. From „The UNWLA Day“ in Newark. Members of Br. 28.

п. Теодора Джуса в справі Музейної Збірки США, яку усунуто з приміщення Українського Інституту Америки.

Секретарки пп. Ольга Цар і Наталія Загайкевич дуже докладно провадять протоколи сходин, а Леся Назарук фахово веде касу Відділу. Вона вже виготовила касовий звіт, потрібний на Конвенцію, а М. Робак підготувала звіт із 41-літньої діяльності 28 Відділу і вислала його, як матеріял до конвенційної книжки.

Велике признання треба дати тепершній голові Лідії Гладкій, яка вміє створити творчу атмосферу й ентузіазм членок до суспільної праці.

Тайса Богданська
пресова референтка

45 ВІДДІЛ США ІМ. С. РУСОВОЇ, ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

„Калейдоскоп“ громадського життя за 1973 рік

Наш Відділ, не зважаючи на те, що кількісно малий — 20 членок, а активних 8—12 — все ж таки „вічно живучий“.

Майже кожна наша членка є матір'ю щонайменше 3-ох дітей, все ж знаходить час і енергію для активної праці у Відділі. Прикладом: голова Відділу М. Олійник, мати чотирьох дітей-підлітків.

Квітень 1973 р. — сумна річниця: 40-ліття смерті 6 мільйонів українців, найкращого цвіту чорнозему, замордованих штучно викликаним голодом червоною Москвою — не байдужа

для членок Відділу. За ініціативою культ.-освітньої референтки, що й сама той голод трохи пам'ятає, Галини Король, відправлено Панахиду в українській катол. церкві св. Володимира (православної церкви в Елізабеті не маємо) отцем парохом Й. Федориком, який на заввагу нижче підписаної, що „це були українці — жертви голоду — майже в 100 відсотках православні“, відповів: „Для мене важне, що вони були українці“

Дай, Боже, нам більше таких священників!

Отож, вранці Панахида, а по обіді ширші жалобні сходи Відділу для українського загалу Елізабету й околиці. Реферат відчитала Г. Король, а по-мистецьки виконана деклямація п-ни Христі Закаляк вразила ніжністю жалобно зібрану громаду. Жаль лише, що „ситий голодного не розуміє“, так і наша „політична“ еміграція не дописала. А варта було! Тим більше, що такі сходи були одиницями в Елізабеті. Адже ж дух замучених на цілий світ лунав:

„Хай знає брат, хай знає чужинець,
Хай знає друг, і ворог хай почує,
Що тільки тілом тут ми лежимо,
А дух незборний Волю скрізь чатує!“

Місяць жовтень — жнива для Відділу. 20-го — забава вже традиційна, бо 6-ий рік у тому самому часі й місці збираються молодші кола українського громадянства нашої місцевості й околиці, щоб весело і безжурно в рідній атмосфері провести час. Ма-

теріяльний дохід із забави — це наш лік на всі фінансові болі впродовж року.

Дня 24 жовтня Відділ взяв участь у т. зв. „Герітедж Дей“, ціллю якого було підкреслити вплив культури різних етнічних груп на загально-американську культуру. Виставка відбулася у Вестфілді, Н. Дж., за ініціативою пластунок-американок стейту Нью Джерзі. Чудово прибраний стіл, з іще гарнішими експонатами, позиченими від Любомира Пацлавського, за що йому від нас найсердечніша подяка, захоплював око відвідувачів. Тож не дивно, що знімок нашого виставкового стола і дуже прихильна рецензія про нас появилися в місцевій американській пресі. І не на дармо дівчатка потрудилися, а представниця Окр. Ради з Ньюарку Е. Цяпка цілий день вишивала, демонструючи присутнім спосіб вишивання українських взорів. Щира їм дяка за це!

Дня 28 жовтня знову в Елізабеті небуденна подія: виставка картин і дереворитів маестра Богдана Божемського. Вважаємо виставку дуже успішною, як для маестра Божемського, картини котрого рекомендуємо кожному, так і для нас, Союзянок.

А додаючи до всього того ще родинно-союзнянське відзначення майбутніх матерів (двох) з подарунками, кавою і солодким, продаж печива, багато полагджених справ суто внутрішнього характеру, турботи про наступні річні збори і пляни на майбутнє — все це виповнювало діяльність наших членок у 1973 році.

Галина Король
культ.-освітня референтка

61 ВІДДІЛ США ІМ. КН. ОЛЬГИ, ВИПАЇ, Н. ДЖ.

Наш Відділ невеликий, усього 27 членок, у 1973 році працював у кожній референтурі, але найбільше уваги звернено на виховну і культ.-освітню працю. На перших сходинах Управи рішено за всяку ціну урухомити дитячу світличку, чого не вдалося зробити в попередньому році. До цієї справи взялась із великим ентузіазмом голова Відділу Ярослава Мулик, якій при допомозі містоголови Магди Кольцьо, Ірини Онуфрик та виховної референтки Лесі Гандзій удалося ту справу допровадити до щасливого кінця. Спочатком квітня відкрито світличку — спершу було тільки 7-ро дітей, але по вакаціях число дітей

45 Відділ США. Виставка у Вестфілд. — Зліва на право пані: Оля Шевчук, Олена Мельничук, Емілія Цяпка, Ярослава Василик, Марія Бокало.
Branch 45. Exhibition in Westfield.

зросло до 12. Учительками є М. Кольцо і Л. Гандзій.

Крім того наш Відділ співпрацює із школою українознавства, де учительками є дві наші членки, пп. Софія Онуфрик та Ірина Біленька.

В рамках культ.-освітньої праці влаштовано „Показ української вишивки“ в приміненню до сучасної моди. Ціллю мав бути показ нашого народного мистецтва ширшій публіці й саме тому влаштовано цю імпрезу не в нашій церковній залі, але в ресторани „Де Галері“, в місцевості, де звично приходили багато чужинців. Було багато праці та клопоту в зв'язку із зібранням експонатів, але остаточно все випало напричуд гарно. В залі, виповненій по береги, засіли при столах, при каві й солодкім, гості з інших Відділів та багато чужинців. Усі подивлялися й захоплювались щораз то іншими строями, в яких виходили наші модельки. А модельки були вибрані таки з-поміж наших членок і їх родин. Коментаторкою була наша містоголова М. Кольцо, яка до кожного строю давала вичерпні пояснення про рід вишивки та її примінення. Були показані строї на різні okazji, включно з дитячими, а навіть дуже оригінальна вишивана весільна сукня. В часі перерви наш дует — пп. М. Кольцо й І. Біленька — відспівав кілька народніх пісень при акомпаньяменті бандури. Гості розходилися домів веселі та вдоволені.

Дня 26 лютого 1974 р. відбулися Загальні Збори нашого Відділу, на яких вибрано нову голову Відділу — Марію Грицков'ян.

Оксана Кльофас секретарка

65 ВІДДІЛ СУА, НЮ БРОНСВИК, Н. ДЖ.

Останнє чвертьріччя 1973 р.

Читаючи звіти з діяльності Відділів СУА з великих міст і скупчень українців, виглядає, що в нас мало що діється. Іншим осередкам, може, важко зрозуміти обставини, серед яких нам приходится працювати.

Осягненням є вже те, що ми продовжуємо своє існування, бо майже всі членки Відділу працюють, їхні діти ще, переважно, дома, кінчають середні або високі школи. Живуть членки розкинені по далекій околиці, здані на комунікацію автом, яка тепер дуже утруднена через енергетичну кризу.

Тому, що нам треба виповняти наші зобов'язання суїроті Централі,

До передплатниць „Нашого Життя“

В усій пресі, що появляється в ЗСА, передплатник має понад своєю адресою визначену дату, до якої вирівняна його передплата. Це дає йому змогу пригадати собі реченець, а поштовому урядові — провірювати, чи передплатник не залягає з передплатою довше, як пів року.

Багато читачок нашого журналу жаліється, що зміна дати заплати не появляється понад їх адресою негайно по вплаченні. Між їх вплатою і зміною дати мусить перейти якийсь протяг часу. Дуже просимо це зрозуміти й не хвилюватись із приводу того. Ми стараємось якнайскорше це полагодити.

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

причинитись до пресового фонду, утримувати бабусю й навіть помагати іншим місцевим організаціям, брати участь в їхній діяльності, бо громада мала, то дійшли ми до цього, що майже всі наші імпрези й ідеї мусять бути спрямовані на здобуття фондів, а це дуже підриває освітню сторінку організації. Просто зменшує приємність зустрічі пань час від часу, щоб побачитись, поговорити чи навіть чогось нового навчитись, або таки відірватися від тяжкої сірої буденщини.

Мимо тих усіх перешкод, 65 Відділ відбув восени кілька імпрез.

Першою було — в дні 7 жовтня висвітлення фільму Ярослава Кулиничка „Поїзд в Україну“, який дав багато цікавого матеріалу, але звуково не був добре синхронізований. Показ получений був із буфетом, який ми звичайно маємо завдяки жервенності завжди тих самих членок щоб здобути додаткові фонди.

Завдяки енергії нашої референтки зв'язків Дарії Гусар, мистецькій колекції Наталки Павлишин і, як звичайно, українському печиву Відділ брав участь в осінньому базарі Окр. Ради 28 жовтня, з якого дохід був призначений на Запасний Фонд „Нашого Життя“.

Дня 18 листопада відбулись продаж печива, а 15 грудня дуже успішний Андріївський Вечір, на якому в гарно прибраній залі, при смачній перекусці розгорнулася цікава програма з участю гумориста Миколи Понеділка й талановитого місцевого тріо бандуристок Дарії Оріхівської, Лярисн Паливоди й її матері Ніни Галіон. Найбільшу несподіванку вечора приготували наші пластунки, які завдяки доням доволітньої культ.-освітньої референтки Лесі Ошудляк, а особливо старшої пластунки Христі, пре-красно відспівали кілька таборових пісень та перевели традиційні Андріївські звичаї. Вечір був успішним теж і під матеріальним оглядом.

Активним членкам Відділу, голові Наталці Головинській за те, що погодилася очолювати Відділ у часі, коли нема охочих прийняти цей пост, а д-р Іванні Ратич за всі поїздки на засідання Окружної Ради й Конвенції належить признання.

Д-р Ярослава Грабович
пресова референтка

67 ВІДДІЛ СУА, ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Від липня до грудня 1973 р.

Літом членки Відділу влаштували прогулянку до Словтсбургу на відпуст. Взяли теж участь у святкуваннях 40-ліття Семінарії в Стемфорді.

В днях 28—29 жовтня членки взяли участь у міжнародньому фестивалі. Був там стіл із творами українського мистецтва.

Відбувся показ писання писанок, який перевела доня голови Марія Боралецька. Інші членки під проводом п-і Гелети пекли паски, які впродовж двох днів розкуплено.

В цьому півріччі Відділ відбув три ширші сходини, висилає теж делегатку до Окружної Ради, яка є членом Управи Окружної Ради. Відділ тісно співпрацює з усіма церковними організаціями. Усі повинності до Централі вплачено. Відвідувано з дарунками хворих членок.

Загальні Збори відбулися 20 січня 1974 р. і головою Відділу стала Ірина Шнабель.

Ф. Стек, секретарка

70 ВІДДІЛ СУА, ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

(Від липня 1973 до 24 лютого 1974 р.)

У звітному часі відбуло одно засідання Управи і три ширші сходини членок, присутність яких, на жаль, не перевищає одної третини всіх вписаних. Управа і членки наші беруть живу участь у починах Управи Окр. Ради. Багато нас було присутніх у

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку п-і Лесі Храпливій-Щур, яка на руки референтки суспільної опіки нашого Відділу вже вдруге пожертвувала вітаміни для дітей у Бразилії.

Рівнож дякуємо п-ву І. і С. Костів з Асторії які вже третій раз жертвують по 20 дол. для бідних дітей у Бразилії, які наша референтка долучує до стипендійного фонду.

Сердечне Спасибі за Ваші пожертви для потребуєчих.

Управа 82 Відділу СУА
в Нью Йорку

Дні Союзянки в Ньюарку 28 жовтня, дохід із якого призначено на Запасний Фонд Н. Ж.

На місцевому терені деякі наші членки помогли в підготовці буфету на пікнік при Українській Централі, а в часі балу з нагоди 100-ліття Пассейку, який улаштував Відд. УККА, буфет був теж під нашим зарядом.

На одні наші сходини голова місцевого Відділу УККА п. Шраменко прибув особисто, щоб спільно обмінятися думками про роллю УККА, про покращання зв'язків, координацію праці й про konieczність плачення Національного Датку.

У звітному часі навчання в садочку вже не було, бо ведення його перебрав в Пассейку молодечий 18 Відділ СУА. Учительками там є: Зірка Береза і Таня Склепович.

Дня 20 жовтня відбувся літературний вечір письменниці Дарії Ярославської в Українській Централі, про який поміщено дописи в „Свободі“ й „Америці“.

Всі ширші сходини мали крім ділової частини ще й розвагову, яка була вповнена читанням поем авторства п-і Шраменко, висвітленням прозірок із подорожі по Скандинавських країнах О. Бобиляк, або показом малювання українських узорів на скляних кулях на ялинку, який перевела Дарія Калатало.

Відділ удержує стипендистку в Європі і хвору дівчинку, посилав пакунки потребуєчим до Європи і Бразилії. Вшановуючи пам'ять кол. містоголови Централі СУА бл. п. Осипи Грабовенської, Відділ зложив 50 дол. на Запасний Фонд Н. Ж., а також дав 100 дол. на пресовий фонд, 25 дол. на журнал „Український Історик“.

На місце померлої нашої бабусі, бл. п. Харитини Пекарчук, Відділ узяв

під опіку іншу бабусю, Аллу Йогансен, вдову по визначному українському письменникові. В справі невідрадного становища нашого Музею в Українському Інституті Америки в Нью Йорку п-і І. Шраменко виготовила відповідне письмо до адвоката д-ра І. Флиса, від Управи та в імені всіх членок 70 Відділу, з проханням відповісти, чому гинуть на волі наші культурні надбання, в тому випадку музейна збірка СУА?

До Конвенційної книжки написано й вислано історію заснування і праці нашого Відділу. Членки збирають теж привіти й оголошення до цієї Конвенційної Книги.

Як щороку, наші членки відвідали наших людей з колядою, яка дала гарний вислід, як моральний, так і матеріяльний. Буде чим зв'язатися знову з членських зобов'язань супроти Централі й Окружної Ради.

Олена Бобиляк
пресова референтка

75 ВІДДІЛ СУА

Звіт за 1973 рік

Наш Відділ заснований у місяці лютому 1973 р. і є наймолодшим в Окрузі Ньюарку. Першою головою була Ольга Понос. Щоб ближче познайомитися, вона спочатку скликувала членок на сходини що два тижні. Вела їх дуже вмילו а для оживлення й зацікавлення старалася про різноманітні доповіді.

Дуже активну участь взяв Відділ в Дні Союзянки, який улаштувала Окр. Рада дня 28 жовтня; наш Відділ мав окремий стіл із гарними мистецькими експонатами. Також дуже причинився до розпродажі квитків на цю імпрезу.

Гарно і вдало підготували ми дня 2 грудня Різдвяний Базар, який мав великий успіх.

Відділ цікавиться справами і життям Організації СУА, бере живу участь у засіданнях і конференціях Окружної Ради та є в постійному контакті з її Управою.

Ксеня Гапій
пресова референтка

86 ВІДДІЛ СУА ІМ. О. ТЕЛІГИ, НЬОАРК, Н. ДЖ.

Діловий 1973 рік Відділу пройшов успішно. Нові успіхи досягнуто завдяки енергійній і діловій голові М. Граб, що своїм прикладом зуміла приєднати до співпраці референток Управи й членок Відділу. В організаційній ді-

лянці Відділ збагатився на дальших 5 нових членок. Відбуто 10 ширших сходин членок, два засідання Управи і 5 сходин окремих комітетів. На ширших сходинах відбулося п'ять доповідей на цікаві й актуальні теми.

Зорганізовано й успішно відбуто кілька імпрез, зокрема показ писання писанок для членок Американського Клубу — факультету Монклерського каледжу, що його перевели: голова М. Граб, Ліда Цяпка і членка 45 Відділу СУА А. Коваль.

У часі від 16—20 квітня 1973 року Відділ улаштував виставку українських експонатів у публічній бібліотеці Гілтон Бренч у Мейплвуді. Відвідало її багато американців.

Дня 16 вересня Відділ улаштував виставку дитячої творчости, що її провели голова М. Граб та ініціаторка тієї імпрези М. Савицька і Л. Цяпка та О. Стеранка. Жюрі в складі: маестро Я. Гніздовський, С. Геруляк і А. Петришин відзначили ряд талановитих учасників тієї імпрези, що пройшла під назвою „Кольорама“.

Дня 3 листопада Відділ улаштував „Показ моди“ в приміщенні українського ресторану „Нестрос“ у Литл Фолс, Н. Дж., поблизу Ньюарку. Приблизно 100 гостей, здебільша членки Відділу з родинами і членки сусідніх Відділів, взяли участь в обіді. Одночасно слідували за показом професійними модельками модних суконь, взуття, капелюхів і взагалі новинок сезону.

Влаштовано Різдвяний Базар, пов'язаний із виставкою образів і дереворитів Б. Божемського й картин О. Климка.

Відділ брав активну участь у маніфестації в пам'ять голоду, що його спричинила Москва в Україні, та в Комітеті для привітання Верховного Архиепископа Йосифа Кардинала Сліпого.

Представниці Відділу співпрацювали в „Дні Союзянки“, брали участь у врочистостях проголошення „Українських Днів“, що їх підписували посадники міст Мейплвуду й Ірвінгтону з нагоди роковин проголошення Самостійности України

Своєю діяльністю і згаданими імпрезами 86 Відділ вложив свою цеголку в нашу загально-національну будову, що має служити збереженню нашої національної ідентичности, а на зовнішньому відтинку репрезенту-

(Закінчення на обгортці)

МІЖНАРОДНЯ РАДА М.М.М.

На початку Року Популяції (1974) р. відбулась у Парижі Міжнародна Рада Світового Руху Матерів (М.М.М.). Дня 25, 26 січня 1974 зійшлися представниці Бельгії (3 особи), Люксембургу (1), Голландії (1), Франції (8). Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій репрезентувала інж. Катерина Штуль.

Темою нарад були справи Року Популяції, себто умовини народин дітей у кожній країні. Ухвалено прослідити ситуацію в різних країнах, а висновки порушити на Конгресі Популяції, що відбудеться у серпні ц. р. у Букарешті. Обговорено резолюції, які повинні охопити всі сторінки проблем популяції.

Управа СФУЖО випрацювала свій проект резолюцій, пов'язаний із Роком Популяції. Признаючи велику вагу для дослідів населення, його руху і збільшення, звернула увагу на проблеми жінки-матері, що існують у кожній країні. Це є потреба допсмоги матері у вихованні дитини, можливостей освіти для матері й дитини і господарської стабільности родини. Великою загрозою для впорядкування популяції є міжнародне напруження, яке доводить до збройного конфлікту, а разом із тим знецінення людського життя. Окрему увагу треба звернути на переслідування жінки-матері в советському режимі. Там родини поносять наслідки переслідування батька чи чоловіка, бо матерів позбавляють заробітку і помешкання.

Окремим листом за підписом нашої почесної голови Олєги Лотоцької Управа СФУЖО звернулася до Міжнар. Ради М.М.М. з проханням заступитись за арештованих і засуджених матерів — Ірину

УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СОЮЗ

Однією зі складових організацій СФУЖО є Український Жіночий Союз в Австрії. Він вступив у члени СФУЖО у 1959 р., де його прийнято на 2 Світовому Жіночому Конгресі у Нью Йорку. Від того часу УЖС тісно співпрацює зі СФУЖО й іншими жіночими організаціями в Європі. Хоч це тільки одноклітинна організація, проте має для нас велике значення.

Український Жіночий Союз засновано в 1920 р. у Відні. Створили його жінки з придніпрянської і галицької еміграції, що тоді були у Відні. Це було вперше, що вони об'єдналися для громадської праці і тут проходило їх взаємне достосування і випробування. Вже в 1921 р. Укр. Жін. Союз взяв участь у конгресі Міжнар. Ліги Миру і Свободи, де створилась українська секція. Згодом створено школу українознавства, а з ініціативи УЖС постала при студ. т-ві „Січ“ секція студенток. Управа УЖСоюзу нав'язала добрі зв'язки з австрійськими жіночими організаціями і їх використано у 1924 р. для протестаційної акції з приводу смерти Ольги Басараб. Відбулись численні імпрези й виставки для підтримки життя й діяльності української громади.

У 1937 р. закінчилась активність Укр. Жін. Союзу. Тоді то нацивська Німеччина окупувала Австрію і всі чужинецькі товариства розв'язало. У 1945 р. цю частину Австрії зай-

няли большевицькі війська і Відень був довго під їх окупацією. Щойно коли звільнилася Австрія у 1956 р. можна було подумати про віднову товариства. Це й потривало деякий час поки відшукано архів і нансво зареєстровано цей жіночий гурт.

П'ятнадцять літ перебуває Укр. Жін. Союз у сім'ї організованого жіноцтва. За той час багато цінних починів вийшло з його нутра, які українська громада Відня зуміла оцінити. Це було — нав'язання зв'язку з Нац. Радою Жінок Австрії, вмуровання таблиці на будинку, де проживав Іван Франко, заснованя клубу з цікавою програмою, засновання філій в інших наших осередках і шкіл українознавства в них.

В останніх роках сповільнилась активність Укр. Жін. Союзу. Були для того різні причини, а головною був вік членок. Голова Укр. Жін. Союзу п-і Анна Сапрун хворіє, а секретарка бл. п. Катря Гладилевич відійшла у вічність у січні 1972 р. Одначе ця наша складова організація не сміла припинити існування. Як найдавніша наша організація у вільному світі вона являє собою особливу цінність. А великий світовий осередок, в якому вона діє, дає різні можливості для виступу.

Тому з доручення Управи СФУЖО Укр. Жін. Союз у Відні відвідала Стефанія Пушкар, наша програмова референтка. У днях 8-10 березня ц. р. вона зустрілась із головою п-і Сапрун, провела розмови з різними членками, відбула нараду з групою молодого жіноцтва: і врешті уложила з п-і Сапрун план дальшої праці Укр. Жін. Союзу. Наради й розмови проходили в ат-

Стасів-Калинець і Надію Світличну.

Збори закінчились постановою скликати у червні ц. р. конференцію в Африці, а Конгрес Світового Руху Матерів у 1975 р. у Франції.

ТИЖДЕНЬ СФУЖО В АРГЕНТИНІ

25-ліття СФУЖО започаткував Союз Українок Аргентини Тижнем СФУЖО 2—9 вересня 1973 р. Дня 2 вересня відправлено Службу Божу в українській католическій катедрі в Буенос Айресі. В церковній залі відбулись святочні сходи, присвячені пам'яті Олени Степанів у 10-ліття її смерті. Дня 8 вересня в тому ж приміщенні відбулась Інформативна Конферен-

Інж. Катерина Мурашко,
голова Союзу Українок Аргентини
Mrs. Katherine Murashko, President
of Ukrainian Women's Ass'n in Argentina

ція для чужинських жіночих організацій. Були присутні представниці аргентинських і слов'янської жіночих організацій. Конференцію відкрила голова СУА інж. Катерина Мурашко, а доповідь еспанською мовою виголосила п-і Ольга Котульська, секретарка. Промовили чужинські гості, а потім відбулося прийняття в милій товариській атмосфері. Конференція була получена з виставкою нар. мистецтва.

Дня 9 вересня відправлено панакиду в українській православній церкві, а того дня по полудні відбувся панель на тему „Завдання й обов'язки української молоді жінки на чужині“. В ньому взяли участь пп. Ольга Гулька, Люба Величко, Христя Гнатишин. Закінчився Тиждень СФУЖО концертом із мистецькою програмою. Вступне слово виголосила почесна голова СУА п-і Ніна Онацька, співав

мосфері співпраці й порозуміння. Постановлено відбути незабаром Заг. Збори товариства і притягнути до нього молоде жіноцтво.

Напевне зможемо повідомити наших читачок про дальший розвиток подій.

жіночий хор „Червоні Маки“ під проводом п-і Газер. Дальшими точками були — виступ танкового ансамблю „Крилаті“ під керівництвом Петра Лелика, сольоспів п-і Стефи Раставецької і живий образ авторства п-і Лідії Тавридської „Тобі, Україно“. Концерт доповнено також виставкою нар. мистецтва.

КОНВЕНЦІЯ ГЕН. ФЕДЕРАЦІЇ ЖІН. КЛЮБІВ

У днях 27—31 травня 1974 р. відбується в Міннеаполісі Конвенція Ген. Федерації Жін. Клубів. Світова Федерація Українських Жіночих Організацій є членом Міжнар. Секції Ген. Федерації. На Конвенції її буде заступати п-і Стефанія Савчук, голова.

ПОДЯКА

При парохії україн. католическої церкви Успення Пресв. Богородиці в Ульмі засновано дитячу світличку в листопаді 1972 р. На бажання парохії Відділ Об'єднання Українських Жінок перебрав опіку над світличкою. Зайняття відбуваються кожного четверга по полудні. Світличку відвідує 10 дітей обох віровизнань. Виховницею є Сестра Касіяна. Діти дістають під час зайнять підвечірок.

Ми щиро вдячні Союзові Українок Америки за допомогу у висоті 40 дол., що її отримали з фонду „Мати й Дитина“. Це допомогло нам у 1973 р. вирівняти бюджет світлички.

Об'єднання Українських Жінок у Німеччині

ДО XV. ЛІТ. КОНКУРСУ СФУЖО

Продовжуємо список дописів, що наспіли на XV. Літ. Конкурс СФУЖО, якого темою є опис чи оповідання, що включає надприродні явища. Список уложений позбучно за псевдом авторок. До кінця квітня наспіли такі твори:

1. Аргентинка: Таємничі кроки, 2. Віра: „Подарунок“, 3. Десна: Панич із Перуджі, 4. Катерина: „На покинутому хуторі“, 5. Н. М.: „Бентежність“, 6. Межа: „За завісою загадковости“, 7. Ірина Плай: „Моя мама і я“, 8. В. Сейм: „Чудо на весні“, 9. Слава: „Останній покій“, 10. Надя Тищенко: „Ясновидіння“.

Реченець Конкурсу: 31 травня 1974.

Чи Ваша дитина користає з української світлички, що її у Вашій місцевості ведуть Відділи СУА?

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО

Продовжуємо список членок-прихильниць СФУЖО, які вплатили свою вкладку в 1973 р. Звичайно, їх вкладка призначена за 1973 р., а в випадку, коли вона внесена за інші роки — є подана в дужках дата. Ця вістка відноситься тільки до даної членки, а не до прізвищ що вичислені перед або після неї.

Регіна Лапунька, Курітіба, Анастасія Лебідь, Монреал, Олена Лісківська, Дітройт (74), Ярослава Ліщинська, Тереса Любий, обидві з Курітіби, Марія Литвин (74).

Люба Мармаш, Торонто (72, 73), Іванна Мартинеш, Рочестер, Євгенія Мазепа, Курітіба, Бронислава Мельник, Монреал, Марія Менцінська, Ловлі, Йоанна Михайленко, Саскатун (72), Марія Мудрик, Анна Мудрик, Оріся Муж — усі з Торонто, Михайлина Мосора, Ірвінгтон, Калина Мигаль, Торонто, Анна Михайловська, Іслінгтон (72, 73), Володимира Михайлів, Честер, Дозя Михайлюк, Давнсь'ю, Емілія Микитюк, Монреал.

Марія Негрич, Торонто, Євгенія Новаківська, Філадельфія.

Софія Олесницька, Ньюарк, Люба Онуферко, Філадельфія, Дарія Онищук (73, 74), Марія Осмак (72, 73), обидві з Торонто.

Агата Парі, Торонто (72, 73), Ірина Пеленська, Воррен, Софія Петрашко, Монреал (71, 72, 73), Анна Полос, Гемилтон, Ольга Проць (71, 72), Софія Проців (70—74), обидві з Торонто, Мирослава Прокопович, Філадельфія (72), Дарія Придаткевич, Гемилтон, Анна Прийма, Едмонтон.

Дора Рак, Мейплвуд, Ярослава Ребрик, Торонто (71, 72, 73), Марія Романок, Саскатун (74), Дарія Руденська, Торонто, Марія Ржепечька, Нью Йорк (72).

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У 1 числі Н. Ж. з січня 1974 р., у статті про „25-ліття СФУЖО в ЗСА“ помилково подано: „Дня 18 листопада 1973 р. відбулося таке свято в Рочестері. Його підготував Комітет із складових організацій, а очолила його п-і Слава Зелез (УЗХ)“. Остання відомість не відповідає правді. Головою Організаційного Комітету була п-і Марія Крамарчук, голова Окр. Ради Північного Нью Йорку. П-і Слава Зелез сповняла функцію тостмайстра.

Пресова референтка
Округи Півн. Н. Й.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXI.

MAY, 1974

No. 5

Thoughts on Mother's Day

It was unfortunate that my parents had neither the time nor the desire to teach me to read and write Ukrainian. Rather, they wanted us to learn English, so that we would not be discriminated against and called foreigners as they had been. For this reason, they only spoke Ukrainian at home, but not in front of others. We knew that we were "Rusyny," but nothing more.

Here in Detroit one Sunday, I read in the church bulletin that there was a nursery for English-speaking children at St. Michael's Church on the west side. I signed up my two girls, 3 and 5 years old, so that they could at least hear Ukrainian spoken and learn about Ukraine. The children attended very gladly — they liked school. At home, they would ask for things in Ukrainian in order to surprise me, and would always greet their grandmother in Ukrainian, which delighted her.

One day, the girls brought home an invitation to a "Mother's Day Program" for me and grandmother, scheduled for the day before Mother's Day. When we arrived at 11 o'clock, the first thing we noticed was an icon of the Blessed Virgin decorated with embroidery and a garland of flowers. On shelves along the wall, we saw the children's names, and all types of arts and crafts that they had made themselves. On a table nearby, there were little bowls in which the children had planted some plants and also some clay figures.

We greatly admired all these art objects, as well as the teach-

er, Mrs. Nazarenko, who had the patience to preserve them and exhibit them in such a charming manner. Since the children were not in the room at this time, we could enjoy things at our leisure. Then we were asked to sit down. The children walked in the girls carrying bouquets of flowers in their hands, and with garlands of flowers with colored ribbons on their heads. The boys had boutonnieres with blue and yellow ribbons. They stood in front of the group of mothers, and sang a prayer to the Blessed Virgin. To my surprise, I saw that my daughters pronounced every word in Ukrainian. Then the children gave the mothers flowers which they had planted themselves. The program continued — they sang, danced, and marched. With astonishment, I watched not only my children, but others, to see how they sang. I was greatly surprised when the teacher spoke only in Ukrainian to the children, and they did everything as if they had heard the language every day of their lives. At the end, they gave us a hand shaped cookie, which each child had cut out and baked.

Please believe me when I say that every mother there was in tears — those who understood Ukrainian and those who did not. We wanted to stay longer, to talk, to share our impressions. We were in no hurry to leave, for we wanted to prolong this joyful moment, all of us, mothers, grandparents, and guests from Chapter 81 of Soyuz Ukrainok. We were greeted by Mrs. Liskivsky, vice chairman of the Re-

gional Council, who expressed the hope that this would be just the beginning for our children, and that we would continue their Ukrainian education in Ridna Shkola. We were all so entranced that we did not know how to thank Mrs. Nazarenko, the teacher, who humbly denied all the well deserved praise, and our gratitude, and in turn praised the talents of our children.

I sent my older daughter to St. John's Ukrainian parochial school, and the younger one still attends the nursery school. I am hopeful that my children will bring many more such joyful moments on various holidays as they attend the Ukrainian school.

I would like to say this to the leaders of the Soyuz Ukrainok: although organizing and running such an organization is difficult work, it is well worth it. I have since joined the Soyuz Ukrainok and I want to help others to understand the type of work we are doing, and what someone else had done for my children.

A Happy Mother, Irene

Clay Pysanky

Very interesting ceramic artifacts made during „Knyazha Doba” (era of the princes in the history of Rus-Ukraine) are so-called Clay Pysanky from Kiev. These artifacts made from clay and baked in a kiln are called pysanky by archeologists because they have the shape of an egg. They are covered with a non transparent colorful coating which serves as a background for designs painted on with a multi-colored lacquer-like substance.

The methods of workmanship and design of the clay pysanky

are closely related to the clay tiles which were used as floor covering in that period of history in churches, "Desjatynna Cerква," "Sofijskij Sobor," and in royal palaces. Both pysanky and tiles were made by the same craftsmen and decorated with similar designs.

The clay pysanky were first made in the region of Kiev around the year 1000 A.D., during the reign of Wolodymyr the Great (979-1015). At the time of 1050 the clay pysanky art reached its highest peak. Great numbers of these artifacts were exported to other countries. Around 1100 the art began to decline. Within another 100 years it almost disappeared.

Toward the north at Novhorod the art of clay pysanky reached its peak at the second half of the 11th century. In Poland around the 12th century, clay pysanky were being widely patterned after the Kiev clay pysanky.

Today, students of ceramic art recognize two groups of clay pysanky — Kiev or southern type and Novhorod or northern type. Both types were made from mixed clay in hues of grey-pinkish to deep red. They rarely used white clay.

The background of the Kiev type clay pysanky is brownish-grey, rarely yellow. The designs are yellow and greenish. Novhorod pysanky have a grey-brown-black background with a metallic glint, with yellow and green designs.

Three types of design are recognized in both groups: a) the simplest design are random lines upon the clay pysanka, a) the second design are horizontal lines or one spiral which twists around from one pole to another, c) the third type is the most complicated and the oldest (known to originate in the 15th century BC). Research shows that this type was used only by the Kiev and Novhorod craftsmen.

Today there are about 100 clay pysanky registered. Seventy of these are in various museums and thirty are known through publications.

I Remember Mama

There was no welcoming committee or relatives to greet my ten-year old mother, as she landed on the shores of the "land of opportunity." This United States of America was to her the only hope she had for a better life. The life of an orphan in her homeland would have been a bitter struggle. Her dying mother realized that my mother had no other direction to go except up, and America gave her the only hope for this. Her battle for survival was rough for one of that tender age, and she had no one to help her except a handful of "Krayany" who had their share of problems. And, of course, there was the language barrier to overcome. What may have helped her to learn the English language was her familiarity with both the Anglican and Ukrainian alphabet.

You must picture the immigrant of 60 years ago, to realize

Kiev clay pysanky of both types were uncovered in archeological digs not only in Ukraine but in Scandinavia and Poland. Expeditions found 3 clay pysanky in Sweden, 2 in Lithuania, 20 in Poland. The rest were uncovered in Ukraine and a few in Russia.

Clay pysanky are viewed by archeologists as objects which were used in international trade during the "Knyazhna Doba." However, they were more intrigued by their meaning and purpose. It is without doubt that Kiev clay pysanky were closely related with the pagan rites and traditions of our ancestors. Their designs and shapes were symbols of rebirth, fertility and protection against evil.

Today, our lovely and colorful pysanky retain their pagan shape and many designs. However, they were accepted into our Christian tradition by the application of many symbols of our faith into their overall pattern.

how she existed. There was the "hospodynnya" who rented a mattress in shifts. While the morning shift worked in the factories, the night shift slept. When the morning shift returned, the night shift left to work. The "hospodynnya" cooked, washed for her boarders, advised them, often carried them through unemployment, and to this "hospodynnya" grew a loyalty that resulted in the status of family. My mother's first job was polishing shoes for those who slept. To exist, she would buy 2c worth of milk, add water to it, and soak a roll in it.

Life was hard in those days. Passaic and Garfield were cities of factories manufacturing woolen materials. Paterson manufactured silk materials, and the aim was to be accepted by one of these mills. Social prestige was based on what mill you worked in, and your position the higher your earnings, the higher your prestige among your friends. My mother went from door to door in the dark of the mornings, begging for work, and her persistence finally opened the doors to her. She struggled, aiming for better and better positions with the years, until at the time of her death she had the enviable position of weaver in the Forstmann mills, supervising 8 looms at one time. How much farther could she have gone if she had lived? At the age of 48, she suddenly died after a short illness.

When my parents married, they joined a community of Ukrainians who organized a Ukrainian National Home, a cultural center, and it was there that our lives revolved. In those days a married woman was very fortunate to have a job. If she did, most likely she worked the midnight shift, returning home in the morning in time to send the children off to school. In those early days of immigration there were no 40 hour work

week, no vacation days, no unemployment insurance, or sick paid benefits. It was a dreary grind, with the constant fear of a "lay-off." But she must have been full of hope and visions of a better life to come, for she always had a quick smile and joke for everyone, and was the first one on the dance floor, and the last to leave. During the winter months each year, our little group would prepare one concert and two plays. We became so proficient in dramatics that the first front rows were always reserved by our Ukrainian Jewish friends who shared our enjoyment of Ukrainian life and music. Our growing group spent each weekend together as one family. When there were no concerts or dramas, there were "vechirky" — and during the week in the evenings, we would meet and work on the costumes and anything else pertaining to our plays.

As soon as we were old enough, (I must have been 7 or so), my sister and I were enrolled in Ukrainian School in the evenings to learn to speak, read and write in Ukrainian. This included grammar, history, and geography. No one could afford baby-sitters in those days, so we marched in the snow and rain, twice a week, over a mile with other friends. It must have been the deep love we had for our mothers and God, for we too had the temptations other children had, but were very anxious not to displease our mothers or God and so managed to stay out of trouble. In us was developed a deep love for that country of our forefathers, the language, music and culture. As we got older, about 12 or 13, we joined our parents in taking part in the plays and concerts. It may have been tedious at times, I remember rebelling, but I never dreamed of not contributing my share to the community life. And in this "belonging" grew my sense of security, my identity as a Ukrainian. Today, with all the comforts of today's living, I cannot help but compare my life with hers and wonder how she

coped with it all, considering how little she had in material life. For in those days we had not the transportation, telephones, central heating, refrigeration, etc., that we take so for granted today. I keep remembering the ice-box that had to be emptied each day, and the frantic search for ice, if we missed the iceman. Shopping for food was an everyday time consuming affair, for there were no refrigerators, and forget about budgets, you just bought at your local store, and if money ran out, you bought on the "pay later" plan. No one questioned the grocer's or butcher's arithmetic in those days.

As the people worked hard and thought harder, they began to realize the injustice of their lives and went on strike for better working conditions. Yes, my mother and others like her, despite the fact that in most homes both parents were out of work, were willing to strike for a dream of a better future. In Passaic erupted one of the first labor strikes, which lasted over two years, and concluded in one of the first unions, the AFL. What courage it took these immigrants, many who risked losing their homes, and certainly went into deep debt, to go along with the strike. After the strike, our people had to surmount the "black list" for many years, and then the economic depression, losing savings of a lifetime in the failure of the banks — until World War II came, and the mills were ready to forgive and forget, because they needed the workers. But it did result in better hours and better conditions, along with fringe benefits.

As the years went by, and we grew older, my mother became more ambitious for herself. She saw the possibility of improving herself as Adult Schools were instituted. Quickly she enrolled to continue her interrupted schooling. It is true that one week she worked days, and the next week nights, and therefore, could only go to school every other week. But to school she went, with much protestation from my father. I remember her reading

the newspaper late into the night, gleaning every bit that she could from those pages. My biggest thrill was when on my vacation I received my first English letter from her. I can still visualize her handwriting as it then was.

I will stop this tale as abruptly as her life ended. For with her went all her dreams, but she did leave me and my children that love for our people, our culture, which enriched our lives and gave us identity. I cannot help but compare the women today who have so many conveniences to make their life much easier, and are too lax to continue building that which was started by the pioneers of 60 years ago. Do they not realize that any efforts they extend to their community returns tenfold to them and their children, in various forms?

Mary Rohowsky

Br. 32 Irvington, N. J.

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД Н. Ж.

На Річних Зборах 48 Відділу СУА у Філадельфії 2 березня 1974 року членки Відділу зложили 31 дол. На те зложилися жертви:

По 2 дол.: Анна Яворська, Іванна Федорів, Леонтина Петровиц, Анна Волчек, Вікторія Настасюк, Марія Баб'як, Марія Ципак.

По 1 дол.: Єва Римарчук, Антоніна Мицак, Пелагія Свята, Параскева Романюк, Іванна Пенкальська, Олена Петрів, Ольга Дмитрук, Марія Миджак, Надія Максим'юк, Катерина Стефані, Олена Господаревська, Таня Господаревська, Софія Клим, Анна Пратка, Текля Федорейчук, Франка Кравченко, Анна Бута.

*#

З нагоди 30-ліття існування журналу „Наше Життя“ пересилаємо нашу пожертву 25 дол. на Запасний Фонд і бажаємо успіху в майбутньому.

За Управу 95 Відділу СУА в Бейоні, Н. Дж.:

Мирослава Сіра, голова
Марія Вінтонів, секретарка

*#

Зворот коштів дороги на Окружний З'їзд у Ньюарку в сумі 10 дол. складаю на Запасний Фонд „Н. Ж.“

Марія Савчак, Нью Йорк

ДРІЖДЖЕВЕ ПЕЧИВО

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

Моя приятелька п-і М., як каже, „ще ніколи дріжджевого тіста не місила і місити не буде, хоч як воно смачне й здорове“ Для неї „забагато роботи“ Тож для неї й для багатьох подібних пань подаю нижчє писи:

Коржик з яблуками

- 2 горн. (около) борошна (муки)
- ½ горнятка цукру
- ½ ложечки солі
- 1 сухі дріжджі
- ¼ горнятка молока
- ¼ горнятка води
- ¼ горнятка масла
- 2 яйця
- 2 великі яблука

Зверху посипати:

- ¾ горнятка цукру
- ½ горнятка борошна (муки)
- 2 ложечки цинамону
- 3 унції масла

В малій мисці електричного мішала вимішати 1 горнятко борошна (муки), цукор, сіль і сухі дріжджі. Молоко, воду і масло загірїти, щоб були дуже теплі (120—130 ст. Ф). Поволї додавати рїдину до повищої мїшанини і збивати 2 хвилини на середній швидкості. Додати яйця і пів горнятка борошна та бити знову 2 хвилини на високій швидкості. Домішати ще пів (або більше) горнятка борошна, щоб була досить густа маса.

Виложити в помашеу (9x9 інчів) посудину. Зверху наложити крайні в платки яблука та посипати цукром змїшаним із борошном, цинамном і маслом. (Масло розтерти в долонях із борошном, цукром і цинамоном).

Тепер залишити в теплому місці, нехай рсте, поки не виросте подвійно (біля 1 години). Пекти на 375 ст. около 40 хвилини. Десять хвилини охолоджувати в посудині, а опісля на дротяній підставці.

Кокосові булочки

До цього припису вживати попереднє тісто, лиш виробити в ін-

ший спосіб. Набирати ложкою тісто та обкачувати його в мїшанці:

- 2 ложки топленого масла
- 1 горн. просїяного цукру-пудри
- 1 горнятко меленого кокосового горіха

Укладати в добре вимашеній посудині. На кожду булочку зверху можна наложити ложечку малинової конфїтури. Коли виросте (1 до 1½ години), пекти в печі на 375 ст. около пів години.

Булка без мїшення

- ½ горнятка теплої води
- 1 пачка сухих дріжджів
- 1 горнятко теплого молока
- 4 унції масла (пів горнятка)
- ½ горнятка цукру
- 2 ложечки солі
- 3 яйця, вбиті на шум
- 5½—6 горняток борошна (муки)

У великій мисці розпустити дріжджі в теплій воді, додати молоко, розтоплене масло, цукор, сіль і яйця. Домішати 3 горнятка борошна — вбивати мїшалом 2 хвилини, вкінці решту борошна домішати ложкою та залишити нехай виросте певільно. Замішати ложкою ще раз та виложити в добре вимашену форму (tube pan) або дві малі форми на хліб.

Ще раз нехай підросте у формі подвійно, а тоді пекти на 375 ст. 40 хвилини. Охолоджувати 10 хвилини у посудині, а опісля на дротяній підставці.

Хліб із кменом

- ½ горнятка теплої води
- 2 пачки сухих дріжджів
- 1 горн. теплої квасної сметани
- 3 унції топленого масла
- 2 ложки цукру
- 2 ложечки солі
- 2 ложечки кмину
- 2 яйця
- 4—4½ горн. борошна (муки)

У великій мисці в теплій воді розпустити дріжджі. Додати сметану, масло, цукор, сіль, кмину, яйця і 3 горнятка борошна. Мїшалом

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Миколи Бака, чоловіка гашої членки п-і Ольги Бак, складаємо 30 дол. на Запасний Фонд Н. Ж. Дружині, синові і родині Покійного висловлюємо наше щире співчуття.
33 Відділ СУА, Парма, Огайо

ДЛЯ ВІШАНУВАННЯ пам'яті недавно померлої Союзянки, члена Головної Управи, бл. п. Осипи Грабовенської, пересилаємо 50 дол. на Запасний Фонд „Нашого Життя“.

61 Відділ СУА ім. кн. Ольги Випані, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Анни Тір-Романюк, матері наших членок, складають на Запасний Фонд Н. Ж. 26 дол., а родині Покійної висловлюємо наше щире співчуття.

Членки 68 Відділу СУА (5 дол.), Ярослава Гудзяк (10 дол.), д-р Євгенія Єржківська (5 дол.), Марія Кузьма (5 дол.), Анастасія Кравц (1 дол.).

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Емілії Калинець, матері нашої голови п-і М. Геби, складаємо 10 дол. на Запасний Фонд „Н. Ж.“.

Управа 105 Відділу СУА
Статен Айленд, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу мого дорогого чоловіка бл. п. Ярослава Лучкяна, який згинув у летунській катастрофі 22 вересня 1973 р., складаю 10 дол. на Стипендійний Фонд для української молоді в Бразилії.

Валентина Лучкань, членка 106 Відділу СУА в Гартфордї, Конн.

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ смерти мого незабутнього чоловіка бл. п. Петра Полянського, та в сороковий день смерти мого брата бл. п. Омеляна Біницького, складаю через 33 Відділ СУА 20 дол. на Запасний Фонд журналу Наше Життя.

Володимира Полянська
Парма, Огайо

бити одну хвилину. Ложкою домішати муки, щоб було м'яке тісто та залишити нехай рсте (1 год.). Замішати, виложити в дві 1-квартивї круглі посудини і знову нехай рсте, щоб було подвійно високе. Пекти в печі 375 ст. около 35 хвилини.

Заввага: В усіх приписах можна масло заступити маргариною.

НАШИМ ДІТЯТАМ

Галина Чернобицька

КОЛИСКОВА

Гулі, гулі, голуби,
Не злітайте на горби.
Прилітайте до вікон,
Принесіть дитині сор.

Принесіть дитині сон
з тихої вулички.
Гулі, гулі, гулечки...

Прилітали голуби,
Стали тіні голубі

На постільку-пелюшки,
На м'яєнкі подушки.

На м'яєнкі педушки,
На білу кошуленьку.
Гулі, гулі, гуленьки...

Воркотали голуби:
„А якби вже, а якби
Швидше хлопчик підростав,
Голубочків привітав.

Голубочків привітав:
„Голуб'ята, гуленьки!“
Люлі, люлі, люленьки.

Уляна Кравченко

О, МАМОЧКО!

О, мамочко!
Любити так, як любиш ти,
Ніхто не вміє на землі.
Тому ми всі — дітей гурток —
Сплітаємо тобі вінок
З найкращих квітів навесні.
Тому — при гомоні пісень —
Святкуємо твій, мамо, день!

О, мамочко!
Травневий блиск, травневий чар
І квіти з рідних піль і лук
Приносимо тобі, як дар.
Ми хилимось до твоїх рук.
Ти сонечко для наших віч
Весь довгий рік і в день, і в ніч —
Тому в неділю цю святу
Тобі приносим яр-красу —
При звуках дзвонів і пісень
Святкуємо твій, мамо, день!

О, Мамочко!
В любови і подяки день,
При звуках радісних пісень
Прийми від нас, привіт!
Ми просимо з глибини сердець,
Щоб милосердний Бог-Отець
Тобі багато щастя дав
І щоб тебе нам зберігав
Сто літ! Сто літ!

Алла Коссовська

ФІЯЛКИ

Зацвіли фіялочки
В лісі навесні,
Квіточки малесенькі,
Квіти запавні.

Ми до лісу підемо
Вранці погуляти,
Там фіялочок нарвемо,
Принесемо в хату.

Стане в хаті весело
Від квіток принесених,
Наче розгостилася
В ній сама весна,

Слова: Г. Чернобицька

Музика: Б. Жолкевич, 5. 6. 1971

Andante *Коліскова 1.*

Зея, дуже мила кізка, вирссла на хуторі Вишнівім. У неї був срібно-сивий пухнастий кожушок, два малих ріжечка й малеґька борідка. Її вигодували молочком із пляшечки пан і пані Смоленко. Згодом Зею стали годувати діти Смоленків — Христа й Борис.

А через два роки в Зеї народився маленький цапик — Буянчик. В нього був золотий кучерявий кожушок, гострі вушка, два міцних ріжки і також маленька борідка, як у мами-Зеї.

Зея була дсбрсю кізкою й давала для пані Смоленко два глечики молока вранці і два ввечері.

Невеличкі були ті глечики, але повні. А крім того, Зея годувала молочком свого синсчка — Буянчика.

Коли Зею доїли, коло неї крутився і котик Мур. Він надіявся, що й йому дістанеться трохи молочка, а тому заприятелював із цапком Буяном і бавився з ним.

Одного разу пан Смоленко прибіг на хутір стурбований:

— Що робити? У нас на леваді заблукалось маленьке ягнятко, воно дуже голодне й помре без молочка.

— Приґеси його сюди, — сказала пані Смоленко. — Ми його

будемо годувати з пляшечки, як колись Зею годували.

— От тільки чи вистачить молочка? — сказала пані Смоленко. — Не може ж Зея всіх прогодувати...

— Я буду давати більше молочка. — сказала Зея, — щоб і для цього ягнятка вистачило. Тільки мені треба більше їжі.

Ціла родина Смоленків узялась добувати їжу для Зеї. Пані Смоленко давала їй капустає листя, пан Смоленко — овес, Борис приносив пирій, а Христа — шпорих. За деякий час, як пані Смоленко подоїла Зею, то було аж три глечики молочка! Пані Смоленко була дуже рада:

— Ти у нас така дсроґенька і добра кізонька! — сказала пані Смоленко. Тспер молочка вистачить і для ягнятка Марти.

Ягнятко живилось Зеїним молочком і швидко підростало, але воно не мало ні ріжок, ні борідки. Зате білий пухнатий кожушок ягнятка Марти всім був на подив. Котик Мур полюбив Марту, а цапок ввесь час хотів з нею бавитись.

Цапок Буян підростав і хотів їсти не тільки молочко, а й траву та листя. Одного разу котик Мур намовив Марту й Буяна піти до лісу, де є краща пожива, ніж у дворі.

От і пішли по шляху: попереду цапок Буян, за ним котик Мур, а позаду біленьке ягнятко Марта.

Всни прийшли в долину понад ліс, де травичка свіжа й соковита. Цапок Буян і ягнятко Марта пласлись і бавились на травичці, а котик Мур бродив по лісі, лякав пташки та полював на миші.

А на хуторі Вишнівім усі були стурбовані: де поділись цапок Буян, котик Мур і ягнятко Марта?!

Найдужче плакала за ними маленька Христа.

— Я ж їх із пляшечки годувала, — куди ж вони втекли?!

Вона з братіком Борисом всі комірки, всі левади обходила — але ніде нема цапка, ягнятка й котика...

Вже сонечко за обрій сідало, аж з-під лісу троє бродяг прийшли. Вони вже зголодніли, Зеїного молочка захстїли.

**

Ото всі були раді, що звірятка

МАМА СИНОВІ

ВОЛОДИМИРА ДЕМУС

Було це у неділю.

Кінчався день ,надходив вечір...

Час іґрашки лишати й спати йти малечі.

Як завжди, укладаю діточок своїх в постелю,

Проказую молитву, „добраніч“ їм бажаю.

Та син мій неспокійний і все питає: „Мамо,

Чому усе, що гарне, так проминає скоро?

Ну, як мені радїти з дозвілля або свята,

Якщо в кінці, як нині, завжди я мушу спати?!

Минула ця неділя, мине їх ще багато,

Усе життя так пройде, й не буде вороття!“

Я слухала уважно слова свого хлоп'яти,

А думка ген далеко в чужі летїла хати...

Дїтей багато в світі таких, як ти, мій сину...

І їм життя минає, немов одна хвилина...

Та не у цьому справа, що скоро все минає,

Лиш: **ЧИМ** життя своє ти вповнити маеш?

У церкві нас про Божі та людські вчать закони,

А в школі про природу та про чужі країни.

Ось ти надворі бігав, м'ячем наґрався досить,

А мама дала їсти, ще й тепло вбратись просить.

Твій день життя красою заповнений сьогодні.

Не знав ти ані зимна, ні голоду, ні злиднів.

Незлічені таланти у тебе є, мій сину,

Лиш треба їх цїнити, плекати без упину.

В дитинстві ці таланти — як м'ячика влучання.

Як виростеш — збагнеш ти ще й життєві завдання:

Щоб не завжди для себе лиш брати з цього плоду,

А дати добру частку і для свого народу.

В житті, можливо, треба на себе хрест узяти.

Як зможеш нести смїло — це не пройде без плати.

Свій день, хоч би й короткий, за життєву дорогу

Як вповниш змістовно — щасливий будь у Бога!

Тоді ти в кожний вечір спокійно ляжеш спати,

Бо день, що ти закінчив, був повний благодати.

Замість квітів

ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ мого найдорожчого чоловіка, бл. п. мгра фармацевції Івана Мосевича складаю 150 дол. на стипендію для учениці гімназії в Бразилії.

Люба Мосевич,
Гобокен, Н. Дж.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ смерті мого незабутнього батька о. Савина Дурбака пересилаю 50 дол. на Стипендійний Фонд для української молоді в Бразилії.

Олена Кокодинська, Йонкерс, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. д-ра Богдана Олесницького, складаємо 50 дол. на Стипендійний Фонд для української молоді в Бразилії.

Д-р Ярослав і Ярослава Панчуки,
Шикаго

В ПАМ'ЯТЬ бл. п. Марії Пассек-Біленької, матері працівника фірми п-і Дори Рак, складають на Фонд „Мати й Дитина“ 25 дол.

Працівники фірми Обезпеченової Компанії „Фарменс Фанд“

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку могилу моєї тещі бл. п. Марти з Окуневських Даниш, складаю 25 дол. на „Фонд Бабусі“

Марія Даниш

У ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ смерті нашого незабутнього чоловіка, батька і дідуся, бл. п. д-ра Івана Белея складаю 15 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Мирослава Белей
з дітьми і внуками

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Софії Гарасимович складаю 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Анна Борис, Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої Союзянки бл. п. Софії Гарасимович складаю 10 дол. на Запасний Фонд Нашого Життя.

Ольга Муссаковська, Ірвінгтон

повернулись! Христя й Борис їм і зустрів побігли.

А друго дня всі фірочки й воріття були міцно зачинені, щоб цапок Буян, котик Мур і ягнятко Марта вдома сиділи, самі до лісу не ходили, бо казали мама й тато, що в темному лісі злий всвк живе.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Софії з Назаревичів Гарасимович, неструдженої голови 20 Відділу СУА у Філядельфії, складаємо 10 дол. на потреби СУА. Нехай чужа земля буде їй легкою, а доні Марії Гончаренко і синові Орестові пересилаємо щирі співчуття!

Михайло і Наталія Яремчишини,
Огайо

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Софії Гарасимович складаємо 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Ольга Маланчук
Леся Мацьків

В ПАМ'ЯТЬ невіджалуваної моєї втрати, мого незабутнього чоловіка, друга мого майже п'ятдесятилітнього подружнього життя, бл. п. Івана Микитина старшого, складаю на видавничий фонд „Нашого Життя“ 10 дол. Василина Микитин, Трентон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку могилу бл. п. Омеляна Біницького складаємо 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж. Сестрі п-і Володимирі Полянській і родині складаємо щире співчуття.

Ірина Кашубинська,
Стефанія і Роман Цегельські,
Парма, Огайо

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Катрі Котик жертвують 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Надія і Ярослав Бігун,
Мейплвуд

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Евдокії Ликтей, матері союзянок Лесі Різник і Анни Кушнір, складаю на Запасний Фонд Н. Ж. 5 дол.

Ірина Кашубинська, Парма, О.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. д-ра Б. Олесницького жертвує 5 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Реня Бігун, Мейплвуд

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ нашої членки бл. п. Павлини Філь складаю 5 дол. на видавничий фонд Н. Ж.

Анастасія Забродська, Ленсінг

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу сина моєї дорогої приятельки, бл. п. Юрія Мозгового, складаю пожертву 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Ольга Каницька, Каліфорнія

„Оголошення „Замість квітів“ помі-
щуємо безплатно, якщо пожертви є
призначені на фонди й акції нашої

Посмертна згадка

БРОНКС, Н. Й.

Ділимось сумною вісткою, що 29 серпня 1973 р., по тяжкій операції відійшла у вічність Олена Вус (з роду Макар), довголітня членка 8 Відділу СУА.

Покійна приїхала до Америки в 1912 році з Лемківщини, з села Зільники, пов. Теплиці. В 1942 р. вступила до 8 Відділу СУА на Бронксі і сейчас включилась до активної праці: два роки була головою Відділу, а опісля довгі роки господарською референт-

кою. На Міжнародню Виставку, яка відбулась у Нью Йорку, жертвувала багато вишивок і ніколи не жаліла в праці свого часу й труду для добра громади. Також була дуже жертвенна на цілі нашої організації і потреби нашої церкви і громади.

Олена Вус виховала двох синів — Юрка й Івана. Смерть старшого сина Юрка, що згинув під час 2-ої світової війни, Покійна пережила дуже боляче. Тепер заопікувався нею молодший син Іван, у якого проживала до кінця свого життя.

Дня 1 вересня м. р. найближча родина, членки Відділу й знайомі відпровадили Покійну в останню дорогу на цвинтар св. Кальварії в Нью Йорку.

Анна Свенсон
б. голова 8 Відд. СУА

організації. В іншому випадку радо полагодимо висилку цієї пожертви, але просимо додати 3-дол. до вплаченої суми, на кошт проголошення.

Адміністрація Н. Ж.

Що думаєте про „Наше Життя“?

Редакційна колеґія нашого журналу хотіла б, щоб журнал якнайбільше відповідав бажанням і зацікавленням читачів, щоб у ньому не тільки в назві, але й у змісті віддзеркалювалось наше життя. Тому просимо наших читачів закреслити відповіді до поставлених унизу питань — витяти сторінку, або переписати питання й відповіді та переслати на адресу Редакції. Вони допоможуть редакційній колеґії у плануванні змісту журналу в майбутньому.

Чи Ви читаєте „Наше Життя“: регулярно — часто — рідко — ніколи.

Звідки берете „Наше Життя“: передплачую — купую — позичаю.

Які матеріали читаєте в журналі, як вони Вам подобаються:

	читаю	не читаю	дуже подобається	подобається	не подобається
вірші					
вступні статті					
статті про справи СУА					
хроніка Відділів СУА					
статті з нагоди національних річниць					
статті про важливі події еміграційного життя					
статті про визначні жіночі постаті					
дискусійні — проблемні статті					
інтерв'ю					
статті про жіночий рух					
оповідання і нариси — репортажі					
спогади					
статті про мистців і мистецтво					
статті на виховні теми					
сторінки СФУЖО					
дитячі сторінки					
англомовні сторінки					
рецензії на книжки					
куховарські приписи					
матеріали про вишивання і т. п.					
городничі поради					
лікарські поради					
гутірки про моду					
листи від читачів					

Які додаткові відділи хотіли б Ви бачити в журналі?

Чи вважаєте, що журнал повинен присвятити більше місця жінкам і життю в сучасній Україні? так ні

Чи на Вашу думку журнал повинен містити матеріали про чуже оточення, в якому живемо, чи обмежуватись до життя нашої української спільноти? Так, містити ні, обмежуватися

Місце на додаткові коментарі:

Запитник цей — анонімний. Ні прізвища, ні адреси подавати не потрібно. Проте, для редколегії корисною була б відповідь на такі питання:

Чи Ви є членом СУА? Так
ні

До якої, приблизно, категорії віку належите:

нижче 35 літ

від 35 до 45

від 46 до 55

від 56 до 65

понад 65

Наших читачів-мужчин просимо закреслити тут

Щиро дякуємо за Ваші відповіді.

Посмертні згадки

АКРОН, ОГАЙО

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 22-го вересня 1973 р. відійшла від нас у вічність незабутня наша членка, бл. п. **Анастасія Зепко**. Народилася в селі Красне, Зах. Україна і прожила 82 роки. До Америки приїхала в 1906 р., а від 1916 жила з родиною в Акроні. Бл. п. Анастасія Зепко була лагідною вдачею і дуже жертвенна. Для новоприбулих членок була як мати, всіх любила й усім помагала. Раділа, що буде кому перебрати працю у Відділі СУА. Дуже любила наш Відділ і від за-

Бл. п. Анастасія Зепко
Late Anastasia Zepko, member of
UNWLA Branch 7 in Akron, Ohio

сновання в 1930 р. була секретаркою, 25 літ пізніше довгі роки касієркою, а також головою.

Тяжко було попрощати дорого й улюблену нашу піонерку! Дня 25 вересня 19 членок СУА із сльозами й свічками в руках супроводили домовину з церкви Св. Духа. День був дуже гарний, а похорон дуже великий. На цвинтарі наша кол. освітня референтка п-і Ю. Білецька попрощала Покійну теплим словом. Прибули також членки Марійської Дружини, до якої вона належала.

Осиротила дві дочки, Анну Мек Гован і Геновфу Жеребняк, кол. містоголову УНСоюзу. Полишила у смутку дві сестри, четверо внуків і три правнуки. Чоловік Покійної Олекса Зепко помер давніше.

Прощай, дорога посестро, нехай земля Тобі буде легкою!

Пресова референтка
7 Відділу СУА

ДІТРОЙТ, МИШ.

З жалем повідомляємо членство СУА, що 20 листопада 1973 р. відійшла у вічність наша членка бл. п. **Марія Березюк** на 87 році життя. Походила з Коломиї, де й проживала до 1944 р. Як удома, так і тут прикладала своїх рук усюди, де того було потрібно. Ані одна збірка на Рідну Школу, на інвалідів чи сиріт не обійшлася без неї.

До Дітройту прибула у 1951 р. і зараз же вступила до 26 Відділу СУА де була активною членкою не зважаючи на свій поважний вік. У своєму житті втратила четверо дітей, яких вона все згадувала, а особливо сина Славка, якого навіть і не знати, де могила. Остався тільки один син Мирон, що опікувався мамою. Членки любили її за дотепну вдачу, молодечий світогляд і корисні поради. Зі своїх збережень залишила 100 дол. на будову Дому для Старших при Окружній Раді. Похорон відбувся 24 листопада. Над могилою попрощала її від нашого Відділу п-і Катерина Кобаса.

Нехай американська земля буде Тобі легкою!

Управа 26 Відділу СУА

Хроніка Округ

(Докінчення зі ст. 22)

вати українську культуру й мистецтво в американському докільлі.

За цю успішно виконану працю Управі Відділу належить особливе признание.

Анна Твардовська
пресова референтка

100 ВІДДІЛ СУА, КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

Відділ нараховує 26 членок, які брали участь у кожній ділянці праці. Відбув 8 ширших сходнів і чотири засідання Управи. В січні Відділ улаштував традиційний Свят-Вечір із гарною програмою. Її виконала молодь під проводом культ.-освітньої референтки п-і Марії Якубович. Відбулись святочні сходини, присвячені пам'яті Ольги Басараб.

Весною Відділ зорганізовано взяв участь у маніфестаціях у Бавнд Бруку, Нью Йорку й Вашингтоні, а вліті в зустрічі на Союзівці. На запрошення сусіднього Відділу з Нью Бронсвіку багато членок узяло участь в Андрієвському вечорі. В липні Відділ улаштував виставку нар. мистецтва і показ писання писанок з нагоди Українсько-

го Дня СУМА в американському центрі.

Супільна опіка працювала віддано для добра громади, відвідуючи хворих і висилаючи пачки до Європи.

Дня 10 лютого 1974 р. відбулись Річні Збори, що їх відкрила голова Іванна Рачинська. Привітала представниць Окр. Ради пп. Надію Бігун і Марію Герус. До президії ввійшли п-і Н. Бігун, як голова, п-і Марія Васічко, як секретарка.

До нової Управи ввійшли пані — Іванна Рачинська, голова, Стефанія Янів, заступниця, Ангеліна Шевчик, секретарка, Марія Васічко, скарбничка. Референтками стали пані — Розалія Теребецька організаційною, Марія Якубович культ.-освітньою, Євгенія Федак, Юлія Дитиняк і Катерина Брус сусп. опіки, Розалія Коніо й Іванна Синюк вільними членами.

До Контр. Комісії ввійшли пані — Мирослава Ткачик, Орися Шманько і Михайлина Середоха.

Збори закінчились молитвою.

Розалія Теребецька орг. референтка

ЩО ЧИТАТИ?

(Докінчення зі ст. 12-ої)

тина з двох відслон із співами та хороводами". Представляє вона двох свідомих українських хлопчиків у сучасній Україні, та дві площини їхнього життя: суворого сучасного та світу мрій, фольклору й символіки. Тут трохи патетики, але спів і хороводи зроблять річ цікавою. Музика Осипа Залеського і ноти до гагілок та веснянок (як „А вже весна скресла“, „Ходить жучок“ і інші) стає доступним джерелом матеріалів на Великодні святкування чи молодечі Свята весни. „Романтична ватра“ і „Князівна на горошині“ мають музичний супровід композиторів Миколи Фоменка й молодого Зенона Лавришина (ноти можна набути окремим виданням).

Час від часу в цих п'єсах зустрічаємо забагато галицьких говіркових висловів, які теперішній молоді чужі й невідомі (напр., „дундер свиснув“), часом ортографія подана неправильно (напр., „простирадло“). Та цілість збірки — це дуже позитивне явище. Молодечі театральні гуртки даватимуть юнацтву й дітям не тільки поле для вияву драматичних зацікавлень, змогу вживати й вивчати українські слова, вислови, але й зустрічатись із своїми на пробах та давати задоволення своїм ровесникам, чи ще молодшим глядачам.

Лариса М. Л. Онишкевич

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірних і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10:30—1 і по полудні від 3—6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212).

РІЧНІ ЗБОРИ

4 ВІДДІЛ СУА, НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні збори відбулися 13 січня 1974 року. Відкрила їх молитвою голова Софія Серафим. Вона привітала присутню на зборах голову Окружної Ради Олександрю Кіршак.

До президії зборів покликано: Олександрю Кіршак — на голову й А. Кізіму — на секретарку. Протокол із попередніх зборів відчитала А. Кізіма. Звіти зложили: голова С. Серафим, містогорова І. Бенцаль і референтки.

Від Контр. Комісії її голова К. Борак ствердила що книги були ведені правильно й подала внесення на абсолюторію, яку збори схвалили.

Голова ОР Ол. Кіршак висловила радість, що хоч Відділ чисельно невеличкий, то вив'язується із своїх зобов'язань перед Централєю, зокрема фінансових, зразково. Голова ОР присвятила багато уваги організаційним справам, з'ясувала потребу й обов'язок членок передплачувати „Наше Життя“ й жертвувати на пресовий фонд журналу та заохочувала до праці для добра організації. Присутні з цікавістю вислухали слів голови ОР і нагородили її оплесками.

До нової Управи ввійшли: Софія Серафим — голова, Іванна Бенцаль — заступниця, Анна Кізіма — рек. секретарка, Розалія Мацук — кор. секретарка, Віра Гідей — скарбничка. Референтки: Юлія Федорович органі-

заційна і культ.-освітня, Анна Гивель і Ольга Курочка сусп. опіки, Катерина Шпуляк і Юлія Піщак господарські.

Контр. Комісія: Кароліна Борак — голова, Т. Сиротюк і Агнес Ярема — членки.

Після зборів відбулася перекуска.
Іванна П. Бенцаль
пресова референтка

20 ВІДДІЛ СУА, ФІЛІДЕЛЬФІЯ, ПА.

Збори відбулися 11 березня 1974 р. Відкрила їх, у заступстві хворої голови С. Гарасимович, заступниця голови Я. Збир-Лободич молитвою.

Президія: Галина Царинник, голова і Марія Галій, секретарка. Протокол з останніх зборів відчитала Мирослава Прокопович. Члени Управи склали річні звіти із своєї діяльності.

Голова Контр. Комісії Ірина Качанівська ствердила, що діловодство Відділу є в найкращому порядку й поставила внесок на уділення абсолюторії.

До нової Управи ввійшли пані — Софія Гарасимович, голова, Ярослава Збир-Лободич, заступниця, Мирослава Прокопович, секретарка, Марія Сенеїко, скарбничка, Теодозія Гаврилів, коресп. секретарка. Референтки пані: Володимира Ценко культ.-освітня, Марія Харина пресова, Ольга Мосьондз організаційна, Аня Літинська імпресова, Марія Галій виховна, Ве-

роніка Цегельська сусп. опіка, Марія Мазяр господарська.

Контр. Комісія пані: Ірина Качанівська, голова, Марія Кочерган і Наталія Стефанів, членки.

Збори закрито молитвою в наміренні хворої голови п-і Софії Гарасимович.

Марія Харина
пресова референтка

28 ВІДДІЛ СУА, НЮАРК, Н. ДЖ.

Загальні Збори Відділу відбулись 10 лютого 1974 р., при участі 63 членок. Реєстрацію переводили пп.: Леся Назарук і Наталія Загайкевич.

Організаційна референтка Степанія Луків, при гарно вишиваному серветою накритому столі, на якому був комплектний річник „Нашого Життя“ з 1973-го року і примірники „Українки в світі“, збирала передплати та приєднала нових передплатниць.

Зборами провела Ірина Кіндрачук, секретарювала Зеновія Ковальська.

Почесними членами президії були: Дарія Ярославська і Дора Рак.

Після звітів уступаючої Управи та признання абсолюторії, Номінаційна Комісія, до якої входили пп. Софія Андрушків, Володимира Бакун, Ірина Феденишин, Люба Потічна і Марія Робак, подала листу кандидаток, яку Збори в цілості прийняли.

Провід на біжучу каденцію обрано в такому складі: Лідія Гладка — голова, Юлія Добош — 1. містогорова, Фльорентина Дорошенко — 2. містогорова, Зеновія Ковальська і Наталія Загайкевич — секретарки, Олександра Назарук — скарбничка. Референтки: Степанія Луків організаційна, Марія Робак культ.-освітня, Ірина Небелюк та Іванна Лисинецька імпресові, Євгенія Шпірка і Марія Гординська виховні, Ольга Гнатик і Софія Андрушків сусп. опіки, Ольга Бодляк зв'язків, Марія Дябога і Люба Винарчук господарські, Таїса Богданська пресова, Марія Гординська і Люба Потічна бібліотекарки.

До Контр. Комісії ввійшли пані — Степанія Карапінка, голова, Ольга Муссаковська й Омелія Цяпка, члени, Катерина Кузьма і Михайлина Мосора, заступниці.

Пресова референтка